

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Zaključna projektna naloga

RAČUNOVODSKI IZKAZI GOSPODARSKE DRUŽBE

Nataša Krajnc

Koper, 2007

Mentor: izr.prof.dr.Franko Milost

POVZETEK

Na podlagi računovodskega analiziranja poslovanja se poslovodstva podjetij običajno odločajo o sprejetju najrazličnejših poslovnih odločitev, zato je cilj gospodarske družbe, ki predstavlja letno poročilo ter z njim razkritja, prikazati širši javnosti svoje prednosti, filozofijo in kulturo poslovanja ter jih hkrati prepričati, da se z njihovo gospodarsko družbo splača sodelovati. Vse informacije v letnem poročilu morajo imeti za uspešno komuniciranje z interesnimi skupinami takšno sporočilno vrednost, da se lahko z njihovo pomočjo uporabniki kakovostno odločajo. Namen diplomske naloge je podrobneje predstaviti in opredeliti računovodske izkaze ter njihovo sestavo, predstaviti teoretično zgradbo letnega poročila in nato analizirati poslovanje družbe Krka d.d, Novo Mesto, na podlagi dveh najpomembnejših računovodskih izkazov, to je na podlagi bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Omenjena družba posluje uspešno in gospodarno, saj je iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida mogoče razbrati rast prihodkov, kapitala in predvsem dobička.

Ključne besede: računovodski izkazi, računovodski standardi, bilanca, sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki, odhodki, letno poročilo, družba, analiziranje

ABSTRACT

Company management generally makes a decision based on accounting analysis of performance when adopting various business decisions. Therefore the goal of the corporate entity presenting the annual report and its disclosures is to demonstrate the company's business advantages, philosophy and culture to the general public and at the same time convince it that cooperation with the company is favourable for both sides. In order to achieve successful communication with interested groups all annual report information must include such communication value that users can base their quality decisions on this information. The purpose of this degree thesis is the presentation and determination of financial statements and their structure in detail, presentation of the annual report's theoretical structure and analysis of Krka d.d, Novo mesto's performance based on two key financial statements, the balance sheet and income statement. The aforementioned company's performance is successful and cost-effective as the growth in revenues, capital and mainly profit is clearly apparent from the balance sheet and income statement.

Key words: financial statements, financial reporting standards, balance sheet, assets, liabilities, revenues, payables, annual report, company, analysis

UDK 657.6 (043.2)

VSEBINA

1 Uvod	1
2 Pojem in namen računovodskih izkazov	3
2.1 Pojem, namen in cilji računovodskih izkazov	3
2.2 Uporabniki računovodskih izkazov	4
2.3 Predpostavke in načela izdelovanja računovodskih izkazov	5
2.4 Poklicna morala izdelovalca računovodskih izkazov	8
2.5 Teorije računovodskih izkazov	9
2.5.1 Statična teorija	10
2.5.2 Organska teorija	10
2.5.3 Dinamična teorija	11
2.6 Analiza računovodskih izkazov	11
2.7 Vrste računovodskih izkazov	12
3 Letno poročilo in temeljni računovodski izkazi	15
3.1 Letno poročilo	15
3.1.1 Vsebina in namen letnega poročila	16
3.1.2 Kakovostne značilnosti in cilji letnega poročila	19
3.2 Bilanca stanja	20
3.2.1 Sredstva	21
3.2.1.1 Neopredmetena dolgoročna sredstva	22
3.2.1.2 Opredmetena osnovna sredstva	23
3.2.1.3 Dolgoročne finančne naložbe	24
3.2.1.4 Zaloge	25
3.2.1.5 Terjatve	25
3.2.1.6 Kratkoročne finančne naložb	26
3.2.1.7 Denarna sredstva	28
3.2.1.8 Kratkoročne časovne razmejitve	29
3.2.2 Obveznosti do virov sredstev	30
3.2.2.1 Kapital	30
3.2.2.2 Dolgoročne rezervacije	31
3.2.2.3 Obveznosti	33
3.3 Izkaz poslovnega izida	34
3.3.1 Pojem izkaza poslovnega izida	34
3.3.2 Sestavine izkaza poslovnega izida	35
3.4 Izkaz finančnega izida	35
3.4.1 Pojem izkaza finančnega izida	35
3.4.2 Sestavine izkaza finančnega izida	36

3.5 Izkaz gibanja kapitala	37
3.5.1 Pojem izkaza gibanja kapitala	37
3.5.2 Sestavine izkaza gibanja kapitala	37
4 Predstavitev družbe Krka d.d.	39
4.1 Zgodovina	39
4.2 Dejavnost	39
4.3 Poslanstvo, vizija, vrednote in cilji	41
4.4 Zaposleni	43
5 Analiza poslovanja družbe Krka, d.d., na podlagi računovodskih izkazov	45
5.1 Letno poročilo družbe Krka, d.d.	45
5.2 Računovodski izkazi družbe Krka, d.d.	46
5.2.1 Bilanca stanja družbe Krka, d.d.	46
5.2.2 Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d.	48
6 Sklep	51
Literatura	53
Viri	54
Priloge	55

PONAZORILA

Slika 2.1	Klasične in novejšje teorije računovodskih izkazov	9
Slika 3.1	Letno poročilo	16
Slika 3.2	Shema bilance stanja – obrazec	21
Slika 3.3	Vrste neopredmetenih dolgoročnih sredstev	22
Slika 3.4	Vrste opredmetenih osnovnih sredstev	23
Slika 3.5	Delitev dolgoročnih finančnih naložb	24
Slika 3.6	Oblike zalog	25
Slika 3.7	Vrste terjatev	26
Slika 3.8	Vrste kratkoročnih finančnih naložb	27
Slika 3.9	Vrste denarnih sredstev	28
Slika 3.10	Vrste kratkoročnih časovnih razmejitev	29
Slika 3.11	Pojavne oblike kapitala	31
Slika 3.12	Pojavne oblike dolgoročnih rezervacij	32
Slika 4.1	Deleži posameznih skupin izdelkov in storitev Krke v letu 2006	40
Slika 4.2	Prodaja družbe Krka po regijah	41
Tabela 5.1	Bilanca stanja družbe Krka, d.d.	46
Tabela 5.2	Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d.	48

1 UVOD

Živimo v času velikega gospodarskega napredka, mednarodnih povezav in izmenjav. Sedanji čas je zelo razgiban in negotov in vsakdo, ki se resno poda v poslovni svet, si mora pridobiti številna znanja, da lahko uspešno premaguje poslovne ovire in se tako izogne številnim pastem in morda tudi nevarnostim, ki bi lahko bile usodne za obstoj in razvoj podjetniške misli. Med znanji, ki lahko veliko pripomorejo k boljšemu poslovanju in napredku podjetja, so tudi računovodski izkazi (bilance).

V poslovnem življenju je potrebno zagotoviti ustrezne razvide oziroma evidence, ki omogočajo vpogled v ustanovitev in razvoj podjetja. Razvidovanje je potrebno, saj želijo tako lastniki kot tudi zunanji uporabniki imeti vpogled v stanje in razvoj poslovanja, potrebna pa so jim tudi stalna in pa občasna sporočila o tem, kaj je bilo narejeno ter kakšni so bili poslovni rezultati. Vsi uporabniki pričakujejo resničen in pošten prikaz vseh postavk v računovodskih izkazih, saj na njihovi podlagi sprejemajo svoje poslovne odločitve.

Od vseh podjetnikov se pričakuje urejeno, pošteno in napredno poslovanje in pri tem so računovodski izkazi najboljši pripomoček za izkazovanje premoženjskega in finančnega položaja ter poslovne in finančne uspešnosti vsakega podjetja. Računovodski izkazi so ogledalo gospodarjenja podjetja in njegovega posloводства, zato je pomembno, da le-te opravljajo strokovne osebe, bilancisti (Koletnik in Koželj 2005, 3-12).

Podjetja imajo pomembno nalogo, in sicer poročati zunanjim in notranjim uporabnikom računovodskih informacij, pri čemer si pomagajo z letnimi poročili. Letno poročilo je dokument z obsežnim virom informacij in predstavlja komunikacijsko vez poslovnega sistema z javnostjo. Namen računovodskega poročanja je dajati informacije o finančnem položaju in uspešnosti podjetja, ki so koristne pri odločanju.

S pomočjo računovodskih izkazov, to je s pomočjo bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza finančnega izida in pa izkaza gibanja kapitala, lahko beremo, razumemo in razlagamo gospodarske razmere ter uspehe vsakega podjetja. Vendar pa je pomembno, da so računovodske informacije, ki jih zagotavljajo letna poročila, uporabnikom razumljive ter bistvene, zanesljive in primerljive. Uporabniki velikokrat naletijo na številne ovire, saj se večkrat znajdejo v situaciji, kjer težko razumejo vsebino podanega, ne znajo brati "med vrsticami" in jim tako ne uspe razumeti bistva in pomena, ki ga imajo razkritja in drugi podatki v letnem poročilu. Zato je za pravilno razumevanje podatkov in informacij iz letnih poročil, poznavanje temeljnih pravil sestavljanja računovodskih izkazov bistvenega pomena.

Po uvodnem delu sledi poglavje razumevanja računovodskih izkazov, kaj sploh je njihov namen in kakšni so cilji, kdo so uporabniki le-teh in katera načela je potrebno upoštevati pri njihovem izdelovanju. Temeljni računovodski izkazi so štirje, in sicer bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izda in pa izkaz gibanja kapitala, ki so v nadaljevanju opisani, opredeljena pa je tudi njihova sestava ter uporaba.

Najpomembnejši računovodski poročili, ki ju podjetja prikazujejo v letnem poročilu, sta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida, ki sta v enem izmed nadaljnjih poglavij analizirana, in sicer na primeru družbe Krka, d.d., Novo Mesto (v nadaljevanju družba Krka).

Družba Krka je uveljavljeno mednarodno generično farmacevtsko podjetje, s sedežem v Novem Mestu in s kakovostnimi, učinkovitimi in varnimi izdelki pokriva večino terapevtskih področij ter uspešno tekmuje s konkurenti v panogi. Je eno od vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v srednji in vzhodni Evropi z več kot 50-letnimi izkušnjami in potrebe kupcev zadovoljuje v več kot 70-ih državah. V družbi so osredotočeni na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih tržijo pod lastnimi blagovnimi znamkami, ponudbo pa dopolnjujejo še z izdelki za samozdravljenje, z veterinarskimi in s kozmetičnimi izdelki ter zdraviliškoturističnimi storitvami.

Za uvodnim poglavjem, v drugem, so opredeljeni pojem, namen in cilji računovodskih izkazov, uporabniki le-teh, na kratko so opisane predpostavke in načela njihovega izdelovanja, predstavljena pa je tudi teorija računovodskih izkazov. Tretje poglavje opredeljuje vsebino in namen ter cilje letnega poročila in nato vsak računovodski izkaz posebej in njihove sestavine. Obširneje o dejavnostih, poslanstvu in ciljnih ter zaposlenih družbe Krka opisuje četrto poglavje, v naslednjem pa sledi analiza najpomembnejših dveh računovodskih izkazov, to je analiza bilance stanja in izkaza poslovnega izida omenjene družbe. Diplomsko delo se opira predvsem na domačo literaturo, zaključni pa se s sklepnimi mislimi in ugotovitvami.

2 POJEM IN NAMEN RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

2.1 Pojem, namen in cilji računovodskih izkazov

Izdelovanje računovodskih izkazov ima že več stoletij svoje mesto v poslovnem življenju. Od trgovcev, industrialcev, izvajalcev storitev in drugih podjetnikov se pričakuje urejeno, pošteno in napredno poslovanje in pri tem so računovodski izkazi najboljši pripomoček za izkazovanje premoženjskega in finančnega položaja ter poslovne in finančne uspešnosti vsake poslovne osebe. Z izdelovanjem računovodskih izkazov se začne vsako poslovno življenje, saj je ustanovitvena bilanca prvi resen korak, ko se je potrebno odločiti za vrsto in obseg denarja in drugih sredstev, s katerimi se bo začela poslovna dejavnost. Med obstojem in delovanjem se podjetja oziroma njihove računovodje stalno srečujejo z računovodskimi izkazi, ki jih je potrebno izdelovati najmanj vsako poslovno leto in pa v raznih izrednih primerih.

Računovodski izkazi so torej temeljna spričevala o premoženjsko-finančnem položaju ter o poslovni in finančni uspešnosti poslovne osebe. So rezultat preudarnih odločitev, ki izhajajo iz ciljev in strategij poslovne osebe, zato mora vsakdo, ki skrbi za njen obstoj in razvoj, poznati tudi vrste in smisel izdelovanja računovodskih izkazov. Na ta način se lahko s pomočjo predpostavk, načel in drugih strokovnih pravil ter sprejetih usmeritev izbere najboljše rešitve pri prikazovanju gospodarskega položaja in uspeha poslovne osebe v normalnih in kriznih razmerjih (Koletnik in Koželj 2005, 3-21).

Namen računovodskih izkazov je dajati informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja organizacije, ki so koristne širokemu krogu uporabnikov pri njihovem odločanju. V Slovenskih računovodskih standardih (v nadaljevanju SRS) je zapisano, da morajo biti računovodske informacije uporabnikom razumljive ter bistvene, zanesljive in primerljive. Na njihovo bistvenost vplivata njihova vrsta in pomembnost za posameznega uporabnika, zanesljivost informacij pa je zagotovljena, če le-te ne vsebujejo pomembnih napak in pristranskih stališč ter se uporabniki lahko nanje zanesejo (Turk et al. 2001, 703-704).

Računovodski izkazi so temeljna spričevala o gospodarjenju. Premoženjsko - finančno sliko kažejo v bilanci stanja, uspešnostno pa v izkazu poslovnega izida in v izkazu denarnega izida. Ta slika je narejena kot prerez krogotoka poslovnih dogajanj, ki se od ustanovitve dalje nenehno obnavljajo in krepijo. Vendar nam tradicionalni računovodski izkazi ne morejo nuditi vseh zelenih znanj, zlasti ne vseh tistih, iz katerih bi lahko spoznali vzroke in posledice finančnega položaja in uspeha poslovne osebe. Gre za razširjena spoznanja, katerih velik del zagotavljajo dodatna razkritja k računovodskim izkazom, in dodatna proučevanja, ki jih lahko opravi(ta) notranji in/ali zunanji gospodarski proučevalec (Koletnik 2006, 125).

2.2 Uporabniki računovodskih izkazov

Uporabniki računovodske izkaze uporabljajo, da bi zadovoljili svoje potrebe po informacijah, vendar pa so interesi uporabnikov računovodskih izkazov različni in včasih celo nasprotujoči si, zato želijo uporabniki vplivati na sestavljanje le-teh.

Tveganje prikazovanja prikrojenih in "zelenih" informacij naj bi zmanjšal revizor s svojim strokovnim mnenjem o resničnosti in poštenosti računovodskih izkazov. Računovodski izkazi sicer ne morejo zadovoljiti vseh potreb uporabnikov po informacijah, obstajajo pa nekatere potrebe, ki so skupne vsem in večino teh potreb po informacijah zadovoljujejo računovodski izkazi, ki pa morajo biti ustrezno pripravljeni.

Med uporabnike računovodskih izkazov se štejejo (Turk et al. 2001, 704-705):

- lastniki kapitala in sedanji ali možni vlagatelji, ki jih zanimajo zlasti velikost in ustaljenost nadomestila na podlagi njihovega kapitala v obliki deležev iz čistega dobička, dividend, politika delitve čistega dobička, dolgoročna donosnost organizacije in kakovost njenega ravnateljstva,
- zaposleni v podjetju in njihovi predstavniški organi, ki jih zanimajo informacije o trdnosti in donosnosti njihovih delodajalcev pa tudi informacije, ki jim omogočajo oceniti sposobnosti njihovega podjetja, da jim zagotovi plače, pokojnine in možnosti za zaposlitev,
- posojilodajalci, to so banke in drugi dajalci dolgoročnih posojil organizaciji, katere zlasti zanima sposobnost le-te za redno odplačevanje posojil in v zvezi s tem njena dolgoročna donosnost, finančni položaj in kakovost njenega ravnateljstva,
- dobavitelji in drugi dajalci blagovnih kreditov, ki jih zanimajo informacije, ki jim omogočajo ugotoviti ali bodo svoje zneske lahko izterjali, ko bodo zapadli v plačilo. Dajalci blagovnih kreditov se običajno zanimajo za posamezno podjetje krajše obdobje kot posojilodajalci, razen če so odvisni od nadaljnega obstoja podjetja, ki je njihov glavni kupec,
- stalni kupci, ki jih zanimajo zlasti dolgoročna donosnost organizacije in s tem tudi možnost ohranjanja ustaljenega poslovanja ter finančni položaj in kakovost njenega ravnateljstva,
- tekmeci organizacije, za katere je njeno računovodsko informiranje zanimivo iz dveh popolnoma nasprotujočih si razlogov, in sicer, da bi ugotovili, kolikšna je možnost, da kupijo organizacijo ali pa možnost, da organizacija kupi njih. V zvezi s tem jih zanimajo predvsem donosnost, finančni položaj in kakovost ravnateljstva organizacije,
- vlada in upravni organi, ki želijo biti seznanjeni zlasti z razmeščenostjo različnih dejavnikov, posebej zaposlenih v organizaciji ter z uživanjem posebnih pravic

zaradi monopolnega položaja ali naravne rente, kar je povezano z uvajanjem dajatev,

- javnost, predvsem v kraju, kjer deluje podjetje, ki želi vedeti, ali ogroža človekovo okolje, in če ga, kako ukrepati, da se ogrožanje prepreči ali omeji, ter kakšne so ekonomske in finančne možnosti podjetja za pomoč pri reševanju krajevnih problemov in v zvezi z zaposlovanjem; Zaradi tega je zanimanje javnosti kot uporabnice računovodskih informacij usmerjeno predvsem v donosnost poslovanja in v finančni položaj podjetja (IKS 1-2 2007, 8).

Ker imajo različni zunanji uporabniki računovodskih informacij svoje posebne interese, jih morajo pripravljalci upoštevati in se jim kar najbolj prilagajati, vendar ne smejo pri tem nikakor in nikoli ogroziti pravic vseh uporabnikov do enake popolnosti in enake vsebine informiranja.

Poslovodstvo podjetja je odgovorno predvsem za pripravljanje in predstavljanje računovodskih izkazov svojega podjetja in se tudi zanima za informacije, ki jih vsebujejo računovodski izkazi, čeprav ima dostop do dodatnih upravljalnih in računovodskih informacij, ki mu pomagajo pri uresničevanju njegovih odgovornosti na področju načrtovanja, odločanja in nadziranja (Čokelc 1995, 9).

2.3 Predpostavke in načela izdelovanja računovodskih izkazov

Računovodenje je grajeno na temeljni predpostavki, da je vrhovno poslovodstvo odgovorno za kakovostno poročanje o gospodarskem položaju in uspehu poslovne osebe. To nalogo opravlja s pomočjo letnih in medletnih razumljivih, ustreznih, zanesljivih in primerljivih računovodskih izkazov in drugih, predvsem računovodskih sporočil. Pri tem mu morajo nosilci računovodske dejavnosti zagotavljati resnične in poštene podatke in informacije, in to s pomočjo splošno veljavnih in obveznih strokovnih pravil, ki zagotavljajo resničnost in poštenost v razkrivanju gospodarske slike poslovne osebe (Koletnik 2006, 139).

Ta pravila so se sočasno z gospodarskim razvojem ter z razvojem računovodske stroke dopolnjevala in so imela ključni vpliv na izrazno moč računovodskih izkazov. Zapisana so v pravnih pravilih delovanja poslovnih oseb, zlasti gospodarskih družb, v smernicah Evropske unije, v kodeksih računovodskih načel ter v izhodiščih za računovodske standarde. Po vsebinski plati je veliko teh pravil že tradicionalnih, v novejšem času pa se uveljavljajo še nekatera nova, ki so odraz gospodarskih razmer in časa, v katerem delujejo podjetja in njihove računovodske dejavnosti.

SRS določajo podrobna pravila o računovodenju, torej tudi o razvidovanju in izdelovanju računovodskih izkazov. V zvezi s tem najprej postavijo računovodske predpostavke in načela za izbor usmeritev za izdelovanje računovodskih izkazov:

predpostavka o evidentiranju sprememb v trenutku nastanka (prihodki in stroški se upoštevajo ob njihovem nastanku in ne takrat, ko prejmemo plačilo ali poravnamo obveznost), *predpostavka časovne neomejenosti oziroma stalnosti delovanja*, ki pomeni trajnost poslovne osebe, in pa *predpostavka resnične in poštene predstavitve* v razmerah spreminjanja vrednosti evra in posameznih cen, ne pa tudi hiperinflacije, ki pomeni dosledno uporabo izbranih načinov in metod vrednotenja gospodarskih kategorij.

Med tradicionalne predpostavke in načela izdelovanja računovodskih izkazov uvrščamo izhodiščna računovodska pravila. Gre za naslednja pravila, ki jim največkrat rečemo kar načela:

- a) **Načelo resničnosti, popolnosti, jasnosti in gospodarnosti** pomeni, da noben zapis v poslovne razvide in računovodske izkaze ne sme vsebovati nobenih neresničnih podatkov (*načelo resničnosti*). Vse poslovne dogodke, ki povzročajo spremembe na gospodarskih kategorijah, moramo razvidovati, torej zapisati v poslovne knjige in jih prikazati v računovodskih izkazih (*načelo popolnosti*). *Načelo jasnosti* pomeni, da so postavke v računovodskih izkazih predstavljene v taki sestavi, da lahko bralec spozna njihovo vlogo v gospodarjenju podjetij. *Načelo gospodarnosti* pa pomeni, da morajo biti stroški knjigovodenja v ustreznem razmerju s koristmi, kot sta natančnost in preglednost. V knjigovodenju so tako dovoljene le take poenostavitve, ki ne okrnijo pričakovanih koristi od razvidovanja.
- b) **Načelo posamičnega vrednotenja in trajnega delovanja podjetja** pomeni, da morajo biti vsa sredstva in vse obveznosti do virov sredstev posamično ovrednotene z vidika trajnega delovanja podjetja.
- c) **Načelo stalnosti in vzročnosti**: kadar ima podjetje na razpolago različne načine in metode vrednotenja, med njimi lahko izbira, vendar mora izbrane uporabljati iz obdobja v obdobje. Zamenjati jih sme le v utemeljenih primerih in z ustrežno razlago (*načelo stalnosti*). *Načelo vzročnosti oziroma soodvisnosti* pomeni, da se prihodki, odhodki in stroški prikažejo v tistem času, ko so nastali, in pri tistih povzročiteljih ter v tistih organizacijskih enotah, ki so povzročili njihov nastanek. Soodvisnost moramo spoštovati tudi pri izbranih načinih in metodah obračunavanja.
- č) **Načelo zaščite upnikov in finančne pazljivosti** pomeni previdno izkazovanje poslovnega izida: odhodke ovrednotimo po višji vrednosti, prihodke pa po nižji. Na ta način povečujemo dejansko vrednost kapitala oziroma čiste substance (razliko med vrednostjo sredstev in dolgov) in povečujemo varnost naložb upnikov (dolgov) v podjetju. *Načelo finančne pazljivosti* je komplementarno z načelom previdnosti in v nasprotju z načelom resničnosti;

zavzema se za previdno prikazovanje poslovnega izida ter posledično za oblikovanje tihih rezerv.

- d) **Načelo nižje in višje vrednosti ter načelo dnevne vrednosti:** *načelo nižje vrednosti* pomeni, da bomo kratkoročna sredstva vrednotili po nabavni oziroma stroškovni vrednosti, če je le-ta nižja od tržne vrednosti, po tržni vrednosti pa jih bomo vrednotili, če je nabavna vrednost višja od tržne. Dolgoročna sredstva pa bomo vrednotili po nabavni vrednosti, saj niso namenjena za prodajo ali sprotno uporabo. *Načelo višje vrednosti* bomo spoštovali pri vrednotenju in prikazovanju dolgov. *Načelo dnevne vrednosti* pomeni, da bomo sredstva prikazali v taki vrednosti, kot jih je mogoče unovčiti, dolgove pa po takih vrednostih, kot jih je treba poravnati. To načelo se med delovanjem podjetja uresničuje z oslabitvijo in okrepitevijo sredstev in dolgov ter z ocenitvijo podjetja po vrednosti čiste substance.
- e) **Načelo uresničene prodaje (načelo realizacije)** pomeni, da dobička ne moremo prikazati, dokler prodani proizvodi in storitve niso prodani in potrjeni na trgu. Tega načela ne upoštevamo, kadar gre za usredstvenje lastnih poslovnih učinkov. *Načelo realizacije* pa ni skladno z načelom imparitete, ki se zavzema za to, da se izgube prikažejo tudi tedaj, ko na trgu še niso potrjene.
- f) **Načelo previdnosti in neenakosti (imparitete)** je glavni pobudnik za ustvarjanje legalnih tihih rezerv. Poznamo pa tudi skrite rezerve in skrite izgube. O tihih rezervah največkrat govorimo, ko so te rezerve tudi predstavljene v letnem poročilu – običajno so razkrite v dodatku k računovodskim izkazom, o skritih rezervah pa takrat, ko te sicer obstajajo, a niso vidne ne v računovodskih izkazih, ne v njihovem dodatku in ne v poslovnem poročilu (Koletnik in Koželj 2005, 48-54). *Načelo neenakosti (imparitete)* zahteva izkazovanje izgube, čeprav ta ni tržno verificirana. Če je namreč določena zaloga vrednotena po nabavni ali lastni ceni, ki je višja od tržne vrednosti, moramo zalogo prebilancirati na tržno vrednost. Razliko med tržno in nabavno vrednostjo oziroma stroškovno ceno pa je treba izkazati kot odhodek (Melavc et al. 1997, 313).
- g) **Načelo kontinuitete (stalnosti), povezanosti, identičnosti in skladnosti računovodskih izkazov:** *načelo stalnosti* pomeni, da delovanje podjetja nima vnaprej določene življenjske dobe, temveč gre za predpostavko trajnega delovanja in zato se na koncu vsakega poslovnega leta ugotavlja premoženjsko-finančni položaj ter njegovo poslovno in finančno uspešnost. *Načelo povezanosti in identičnosti* pomeni, da morajo biti podatki v bilanci stanja na začetku poslovnega leta enaki podatkom v bilanci stanja na koncu prejšnjega poslovnega leta. *Načelo skladnosti* pa pomeni, da morajo biti

obdobni poslovni izidi skladni s popolnim poslovnim izidom, ki se ga ugotovi na koncu dobe delovanja podjetja (Koletnik in Koželj 2005, 53).

2.4 Poklicna morala izdelovalca računovodskih izkazov

Izdelovanje računovodskih izkazov je strokovno opravilo, ki ga lahko opravlja le strokovno in poklicnoetično neoporečen računovodski veščak, bilancist. Ta mora pri svojem delu spoštovati temeljna pozitivna poklicnoetična pravila, ki veljajo za vse nosilce računovodske dejavnosti: resničnost, odgovornost, poštenost, zaupnost, strokovnost in prizadevnost.

Poštenost v poslovnem življenju pomeni, da smo postavili in uresničili poslovne cilje na način, da pri poslovnih partnerjih in v okolju nismo prekršili veljavne morale, to je kodeksa poklicne etike. Ljudje z nami radi poslušajo, o nas imajo dobro mnenje, vedo, s čim se ukvarjamo in priznavajo našo dejavnost kot splošno sprejemljivo. Poštenost je torej človekova lastnost oziroma znanje o pozitivnih pravilih in aktivnostih.

Resničnost pomeni, da vse, kar povemo, pokažemo, ponudimo in prodamo, ni namišljeno ali drugačno, kot si predstavljamo. V stroki se resnica ureja s poklicnimi pravili, kot so predpostavke, načela in standardi, zato je v stroki resnično le tisto, kar je sprejemljivo v okviru veljavnih pravil strokovnega ravnanja oziroma veljavne doktrine.

Tudi **strokovnost in odgovornost** nista zgolj strokovni normi, temveč tudi moralni. Od izvajalcev nalog se vedno bolj zahtevata visoka strokovnost in osebna odgovornost. Prva pomeni, da nenehno proučujemo nova strokovna znanja in jih vgrajujemo v svoje delo ter s tem dosegamo večje učinke in koristi za uporabnika in zase. Druga pa pomeni, da smo strokovno in moralno odgovorni za svoja dejanja. Predvsem smo odgovorni mi in ne drugi, zato smo sprejemljivi za kritiko in za prevzem posledic.

Enako velja za **zaupnost in prizadevnost**. V računovodstvu želimo imeti zaupanja vredne ljudi, ki jim je s strokovnega in moralnega vidika mogoče zaupati naloge, saj jih bodo uspešno ter odgovorno uresničili. Zaupanje pa je mogoče graditi le ob sočasnem prizadevanju posameznika. Gre za njegov splošni odnos do dela, za njegovo delovno voljo in za njegovo stremljenje po čim večjem umskem in/ali fizičnem vložku za uresničevanje poslovnih ciljev.

Vse te strokovne in moralne vrline mora imeti tudi strokovnjak za izdelovanje računovodskih izkazov, ki je več teh del in je odgovoren za to, da bodo računovodski izkazi narejeni v skladu s predpostavkami, načeli, standardi, etičnimi pravili in seveda tudi gospodarsko-pravnimi normami.

Pričakujemo, da ima naslednje osebnostne vrline:

- je dober poznavalec strokovnih in poklicnoetičnih norm v računovodstvu,
- ima visoko raven znanja, to je vedenja in razumevanja bistva gospodarjenja podjetij,
- je resnicoljub, vodilo sta mu želja in potreba po resničnem in poštem računovodskem predstavljanju gospodarskega položaja in uspeha poslovne osebe (Koletnik in Koželj 2005, 67-69).

2.5 Teorije računovodskih izkazov

Teorije računovodskih izkazov so teoretične razlage o ciljih, namenih in načinih izdelovanja temeljnih računovodskih izkazov. Teorije se ne ukvarjajo s posameznimi računovodskimi nalogami, temveč postajajo načelna pravila za izdelavo rednih računovodskih izkazov.

Mnogi, zlasti evropski avtorji, teorije razvrščajo na klasične in na novejše teorije ali na teorije, ki se ukvarjajo s formalno ali vsebinsko zgradbo računovodskih izkazov, kar je prikazano v sliki 2.1.

Slika 2.1 Klasične in novejše teorije računovodskih izkazov

Klasične teorije računovodskih izkazov:	Novejše teorije računovodskih izkazov:
<ul style="list-style-type: none">- statične teorije- dinamične teorije- organske teorije	<ul style="list-style-type: none">- teorije, usmerjene v poslovno prihodnost,- teorije, usmerjene v finančno prihodnost- teorije, usmerjene v ohranjanje in krepitev kapitala

Vir: Koletnik in Koželj 2005, 32

2.5.1 *Statična teorija*

Pri statičnih teorijah računovodskih izkazov ima prevladujočo vlogo bilanca stanja, saj prikazuje premoženjsko-finančni položaj, torej stanje sredstev in virov sredstev na dan izdelovanja računovodskih izkazov. Cilj izdelovanja računovodskih izkazov je nadziranje pokritja dolgov. Iz bilance stanja lahko razberemo obseg in sestavo sredstev in njihovih virov, torej premoženjsko in finančno sestavo, ter ločene vrednosti sredstev, dolgov in kapitala (Koletnik in Koželj 2005, 34-35).

Večji kot je kapital in manjši kot so dolgovi poslovnega sistema, večja je verjetnost, da bo le-ta svojim upnikom lahko poravnal svoje dolgove. Tako razmišljanje temelji na dejstvu, da bo poslovni sistem v primeru poslovanja z izgubo najprej izgubil kapital. Vse dokler višina izgube ne doseže višine kapitala, bo poslovni sistem torej lahko poravnal svoje dolgove. Bilanca stanja tako daje predvsem informacijo o pokritju dolgov poslovnega sistema oziroma o višini njegovega kapitala (Milost 2002, 114).

2.5.2 *Organska teorija*

Organske teorije računovodskih izkazov zastopajo stališče, da obstaja organska (nerazdružljiva) povezava med bilanco stanja in izkazom poslovnega izida ter da je podjetje organski del gospodarstva. Zato ni mogoče ločeno obravnavati posameznih računovodskih izkazov in samega podjetja brez njegove povezanosti s širšim gospodarskim okoljem.

Ta teorija ne sprejema samostojne statične slike v bilanci stanja na opazovani trenutek, ne da bi pri tem upoštevali nenehno potrebo po obnavljanju poslovnega procesa. V bilanci stanja je lahko le takšna trenutna (statična) slika, ki izpričuje opazovano stanje sredstev in njihovih virov v luči trajnega zagotavljanja potrebnih sredstev in njihovih virov. Namen izdelovanja računovodskih izkazov je trajno ohranjanje (čiste) substance oziroma (čistega) premoženja podjetja, zato je treba v bilanci stanja prikazati vrednosti sredstev po aktualni nabavni ceni, v izkazu poslovnega izida pa le tisti realni poslovni izid, ki ga podjetje ustvari s prodajo proizvodov in storitev. Pri tem pa ne sme okrniti trajnega poslovanja, torej možnosti za trajno poslovno uspešnost. Zagovorniki te teorije vztrajajo pri načelu, da je treba iz izkaza poslovnega izida izločiti navidezni (inflacijski) dobiček, ki ga lahko dosežemo s spremembo nabavnih cen in prvin (Koletnik in Koželj 2005, 35-36).

2.5.3 Dinamična teorija

Dinamična bilančna teorija se ukvarja s problematiko bilanciranja poslovnega izida. Zanj so zanimive štiri gospodarske kategorije, in sicer odhodki, prihodki, prejemki in izdatki.

Odhodki so pri tem v procesu poslovanja žrtvovane vrednosti, prihodki pa so s prodajo proizvedenih poslovnih učinkov pridobljene vrednosti. Izdatki in prejemki sta kategoriji, povezani z denarnim poslovanjem. Ob prenehanju obstoja poslovnega sistema se vsi odhodki izenačijo z izdatki, vsi prihodki pa s prejemki. Popolni obračun poslovnega izida je tako razlika med prejemki in izdatki v času obstoja poslovnega sistema.

Dinamična bilančna teorija poudarja vidik gospodarnosti. Ugotovitev uspešnosti poslovanja poslovnega sistema z vidika gospodarnosti in donosnosti je po tem pojmovanju možna, če poznamo poslovne izide krajših časovnih obdobj, ki pa morajo biti medsebojno primerljivi (Milost 2002, 114).

2.6 Analiza računovodskih izkazov

Analiza računovodskih izkazov pomeni razstavljanje in razčlenjevanje postavk v posamezne sestavne dele, ter na podlagi medsebojnih razmerij presojanje poslovanja in oblikovanje novih informacij za poslovne odločitve.

Spoznavni proces je temelj vsake analize, tudi bilance. Z njim spoznavamo konkretno poslovanje poslovne osebe z namenom, da bi uporabnik analize lahko sprejel odločitve, s katerimi bi se povečala uspešnost poslovanja.

Analiza poslovanja je možna le, če:

- ima nosilec gospodarjenja bolj ali manj določen cilj, ki ga skuša doseči in mu prilagaja svoje poslovanje;
- je cilj mogoče izraziti kvantitativno;
- je mogoče meriti tudi obseg, v katerem s tekočim poslovanjem obsega cilj;
- obstoje v poslovanju možnosti za različno delovanje in če je te različice mogoče prosto izbirati z odločitvami.

Pri analiziranju računovodskih izkazov uporabljamo splošne metode presojanja:

- opazovanje dejstev (ugotavljanje),
- opredelitev problema,
- postavljanje hipotez kot možnih pojasnil ali rešitev problema,
- logični preizkus postavljenih hipotez,

- praktični preizkus modela z eksperimentom ali z uporabo. Če je model veljaven, mora s svojim delovanjem povzročiti v poslovanju take spremembe, s katerimi iz poslovanja odstranimo problemsko situacijo, ki je bila izhodišče analize.

Predmet proučevanja so izkaz stanja, izkaz uspeha, izkaz denarnih in finančnih tokov, kar pa ne pomeni le razčlenjevanja, prikazovanja in primerjanja temveč tudi kritiko ugotovljenega stanja ali procesov, ter presojanje ugodnosti poslovanja na podlagi bilančnih podatkov.

Analiza poslovanja s pomočjo podatkov v bilanci stanja nam omogoča presojanje stanja sredstev in virov, s katerimi razpolaga podjetje na dan bilanciranja. Spoznavamo obseg, sestavo, dinamiko ter sorazmerje med sredstvi in viri. Taka informacija nam omogoča presojo poslovne politike, saj se v stanjih sredstev in obveznostih kažejo posledice poslovnih odločitev v preteklih obdobjih. Stanja sredstev in virov vplivajo na finančni položaj, ki izhaja iz dejanskih potencialnih razmerij med postavkami aktive in pasive, oziroma sredstev in virov.

Pri analizi bilance uspeha se v skladu s SRS analizira odmike obračunskih računovodskih podatkov od sodil za njihovo presojo in na podlagi podatkov iz obračunske in predračunske bilance uspeha, oblikuje kazalnike. Uresničevanje velikosti, ki jih vsebujejo računovodski obračuni, je treba presojati glede na enake načrtovane velikosti v ustreznih računovodskih predračunih v istem podjetju; ali pa glede na enakovrstne uresničene velikosti v ustreznih računovodskih obračunih za prejšnje obdobje v istem podjetju.

Odmik uresničenega poslovnega izida od načrtovanega je treba pojasnjevati z odmikom uresničenih prihodkov od načrtovanih in z odmikom uresničenih odhodkov od načrtovanih. Na enak način se pojasnjujejo odmiki uresničenega poslovnega izida v določenem obdobju od uresničenega poslovnega izida v prejšnjem obdobju. Z analizo finančnih tokov je mogoče ugotavljati obseg, sestavo, dinamiko ter sorazmerje med pritoki in odtoki (Čokelc 1995, 216-219).

2.7 Vrste računovodskih izkazov

Gospodarske kategorije, ki so predmet proučevanja v računovodstvu, so lahko opredeljene statično ali dinamično. Statično opredeljeni gospodarski kategoriji (sredstva in obveznosti do virov sredstev) sta vsebovani v bilanci stanja, dinamično opredeljene gospodarske kategorije (odhodki, prihodki in poslovni izid) pa v izkazu oziroma bilanci poslovnega izida.

Bilancia stanja in izkaz poslovnega izida sta tako temeljna računovodska izkaza in tudi najpomembnejši sestavini letnega obračuna poslovnega sistema.

Poleg njiju poznamo še izkaz finančnega izida in izkaz gibanja kapitala. Prvi prikazuje prejeme in izdatke v obračunskem obdobju, če je sestavljen po neposredni metodi, oziroma pritoke in odtok v obračunskem obdobju, če je sestavljen po posredni metodi, drugi pa prikazuje spremembe sestavin kapitala v obračunskem obdobju (Milost 2002, 93).

Vsi temeljni izkazi, čeprav vsak predstavi poslovanje družbe po svoje, se vendar med seboj dopolnjujejo, kar pomeni, da jih moramo pri analiziranju, zaradi celovitejše in popolnejše predstavitve družbe, preučevati skupaj (Zadravec 2003, 24).

3 LETNO POROČILO IN TEMELJNI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Letno poročilo

Letno poročilo je najpomembnejša periodična listina komuniciranja posloводства gospodarskih družb z lastniki in drugimi interesnimi skupinami podjetja. Besedilo, številke in oblika skupaj dajejo vtis resnosti in zanesljivosti vodstva in podjetja kot celote. Letno poročilo ne le poroča, ampak tudi razlaga ozadje preteklih dogajanj in namene za prihodnost (Horvat 2003, 87).

Zakonski okvir za sestavitev letnega poročila v Sloveniji je sedmo poglavje v Zakonu o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD). Podjetja morajo voditi poslovne knjige in izdelati letna poročila v skladu z določbami omenjenega zakona in ob upoštevanju podrobnejših pravil o računovodenju, ki jih določajo SRS (Horvat 2003, 87).

Določbe omenjenega sedmega poglavja prvega dela ZGD v celoti veljajo za:

- kapitalske družbe,
- tiste osebne družbe, pri katerih za njihove obveznosti ne odgovarja neomejeno nobena fizična oseba,
- podjetnika, čigar podjetje ustreza merilom za srednje oziroma velike družbe.

Za druge osebne družbe in podjetnika, čigar podjetje ustreza merilom za male družbe, pa po 50.členu ZGD veljajo samo naslednja pravila:

- splošna pravila o računovodenju,
- pravila o členitvi bilance stanja,
- pravila o členitvi izkaza poslovnega izida,
- splošna pravila vrednotenja.

Po metodologiji navodil za predložitev letnih poročil gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, morajo navedeni predložiti svoja letna poročila skupaj z revizorjevim poročilom za državno statistiko agenciji AJPES, kakor tudi za javno objavo, v rokih določenih s to metodologijo, to je v treh mesecih po koncu poslovnega leta. Velike, srednje in majhne družbe, s katerih vrednostni papirji se trguje na organiziranem trgu ter srednji in veliki podjetniki, morajo za javno objavo predložiti svoja letna poročila in konsolidirana letna poročila ter revizijsko poročilo v osmih mesecih po koncu poslovnega leta (Zadravec 2003, 172).

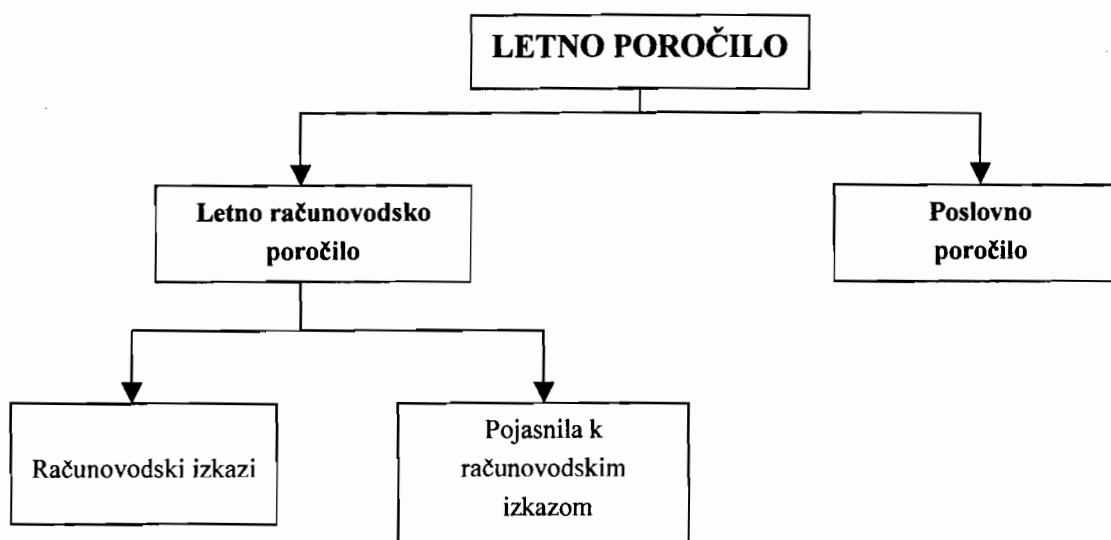
Namen javne objave je zagotoviti dostopnost o premoženjskem položaju in poslovanju družb podjetnikov. Poleg javne objave letnega poročila pa je treba podatke o javni objavi objaviti tako, da so javno dostopni na mestu, kjer ima družba sedež podjetja in kjer je vpisana. Pri nas je to sodni register oziroma registrsko sodišče (Horvat 2003, 106).

3.1.1 Vsebina in namen letnega poročila

Letno poročilo mora biti sestavljeno jasno in pregledno in mora izkazovati resničen ter pošten prikaz premoženja in obveznosti do družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida. Letno poročilo po ZGD obsega računovodsko poročilo, ki obsega letne računovodske izkaze in priloge s pojasnili in pa poslovno poročilo, ki v najširšem pomenu vsebuje različne analize preteklih dogajanj in stanj ter predvidevanj pri poslovanju.

Vsebino letnega poročila gospodarske družbe prikazuje spodnja slika, slika 3.1.

Slika 3.1 Letno poročilo

Vir: Mayr 2000, 7

V Sloveniji je letno poročilo razdeljeno na temeljne sestavne dele, in sicer:

1. Uvodni del s poudarki, ki vsebuje:

- povzetek s finančnimi in drugimi poudarki, ki so bili pomembni za podjetje v poslovnem letu,
- kazalo,
- kratko uvodno predstavitev podjetja,
- poročilo predsednika uprave,
- poročilo predsednika nadzornega sveta.

Uvodni del mora biti razumljiv za strokovno slabše podkovane bralce, v nasprotju z obveznim delom, ki je namenjen zahtevnejšim bralcem. Hkrati mora biti uvodni del prepričljiv za tiste, ki podjetja ne poznajo in za vse druge, da jih privabi k nadaljnem branju (Horvat 2003, 246).

2. Poslovno poročilo oziroma splošni del letnega poročila, ki poleg sestavin, ki jih predpisuje ZGD, vsebuje vsa prostovoljna razkritja. Z njimi želijo povečati ugled in pokazati, da jih ne zanima samo dobiček, temveč da se zavedajo svoje družbene odgovornosti in skrbi za okolje.

Sestavine poslovnega poročila lahko združimo takole (Horvat 2003, 251):

- gospodarska gibanja (z njimi prikažemo gospodarske vplive v ožjem in širšem gospodarskem okolju, ki so neposredno vplivali na poslovanje podjetja), prodaja in trženje (gre za prodajne oziroma storitvene programe, prodajo po tujih trgih, proizvode, tržne deleže, blagovne znamke in drugo),
- analiza poslovanja (z njo prikažemo analizo finančnih in računovodskih podatkov tekočega leta in leta poprej ter jo komentiramo),
- zaposlenci (vse bolj se uveljavljajo nove vrednosti in naložbe v obliki intelektualnega premoženja),
- kupci (zadovoljstvo kupcev in njihova zvestoba izdelkom in storitvam sta ključnega pomena za ohranjanje tržnih deležev podjetja),
- dobavitelji (gre za število vseh dobaviteljev v letih),
- delničarji (informacije namenimo obstoječim delničarjem in prihodnjim naložbenikom),
- naložbe (gre za sestavo naložb ter njihove vrednosti in gibanja po letih),
- raziskovanje in razvijanje ter kakovost (prikažemo vrednost naložb v raziskovanje in razvijanje kot delež v prihodku),
- okoljevarstvena dejavnost (prinaša večji ugled, nižje stroške, večjo produktivnost in drugačen odnos zaposlenih do okolja in dela),
- družbena odgovornost (razkritja družbene odgovornosti slovenske družbe povezujejo z lokalno skupnostjo oziroma sponzoriranjem in doniranjem) in
- načrti (v načrtih so predstavljene informacije o tveganjih in priložnostih gospodarske družbe ter informacije o soočanju z njimi).

3. Računovodsko poročilo, ki obsega računovodske izkaze in priloge s pojasnili oziroma razkritja.

Obvezna letna računovodska izkaza sta:

- bilanca stanja in
- izkaz poslovnega izida.

Za velike in srednje gospodarske družbe, male družbe, s katerih vrednostni papirji se trguje na organiziranem trgu in družbe, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, sta kot obvezna letna računovodska izkaza poleg bilance stanja in izkaza poslovnega izida še (Horvat 2003, 149-150) :

- izkaz finančnega izida in
- izkaz gibanja kapitala,

- poleg teh pa morajo sestaviti tudi poslovno poročilo.

Priloge k računovodskim izkazom so razlagana računovodska pojasnila, ki niso samostojen izkaz. Napačnega ali neustreznega izkazovanja postavk v bilanci stanja, izkazu poslovnega izida in/ali drugih računovodskih izkazih ne opravičijo niti še tako temeljiti opisi uporabljenih računovodskih usmeritev niti opombe in/ali pojasnila. Podjetja vključujejo v priloge k računovodskim izkazom podkategorije kategorij, zahtevanih v obrazcih računovodskih izkazov (SRS 2006, 186).

Namen računovodskega informiranja je omogočati uporabnikom računovodskih informacij, da kar najbolje presojujejo, ocenjujejo, sklepajo in odločajo. Pri računovodskem informiranju se prenašajo informacije med odločevalnim in izvajalnim področjem nalog v podjetju, pa tudi med podjetjem in uporabniki zunaj njega. Tako je računovodsko informiranje temeljnega pomena za spoznavanje bistva gospodarskih kategorij in pojavov, povezanih s poslovanjem. Ureditev računovodskega informiranja zagotavlja smotrne tokove in načine prejemanja in prenašanja računovodskih podatkov in/ali računovodskih informacij uporabnikom (SRS 2006, 188).

Namen računovodskega poročanja je dajati informacije o finančnem položaju in uspešnosti podjetja, ki so koristne pri odločanju. Vendar pa je pomembno, da so računovodske informacije, ki jih zagotavljajo letna poročila, uporabnikom razumljive ter bistvene, zanesljive in primerljive. Uporabniki velikokrat naletijo na številne ovire, saj se večkrat znajdejo v situaciji, kjer težko razumejo vsebino podanega, ne znajo brati "med vrsticami" in jim tako ne uspe razumeti bistva in pomena, ki ga imajo razkritja in drugi podatki v letnem poročilu. Zato je za pravilno razumevanje podatkov in informacij iz letnih poročil, poznavanje temeljnih pravil sestavljanja računovodskih izkazov bistvenega pomena.

Eden glavnih namenov letnega poročila je zagotovo ugotovitev in vrednotenje kapitala, ki je najpomembnejša postavka bilance stanja in prek čistega dobička tudi izkaza poslovnega izida. Gre za pogled na vrednost podjetja ter izkazovanje podatkov in informacij o njegovem finančnem položaju prek njegove "pasive" kot končne posledice sprememb vrednosti sredstev, ki tako omogoča pravilno oblikovanje sodb in tudi sprejemanje poslovnih odločitev (Holmes et al. 2005, 5-6).

Letno poročilo je tudi pomembno sredstvo notranje in zunanje komunikacije podjetja in je kot tako po SRS namenjeno sledečim uporabnikom:

Notranji uporabniki računovodskih informacij:

- izvajalci posameznih nalog v podjetju, ki morajo odločati o podrobnostih izvajanja,
- poslovodstvo v podjetju od najnižje ravni do uprave,
- upravljalni in nadzorni organ v podjetju ter
- zaposleni v podjetju.

Zunanji uporabniki računovodskih informacij pa so:

- lastniki podjetja, ki niso člani njegovih upravljalnih in/ali nadzornih organov,
- posojilodajalci (zlasti dajalci dolgoročnih pa tudi kratkoročnih posojil),
- dobavitelji (zlasti dajalci dolgoročnih blagovnih pa tudi kratkoročnih kreditov),
- kupci (zlasti glavni stalni kupci),
- država in
- javnost (tudi tekmeci).

3.1.2 Kakovostne značilnosti in cilji letnega poročila

Pri sestavljanju letnega poročila je treba upoštevati določena pravila in postopke. Kakovostne značilnosti celotnega računovodstva so predvsem (Holmes et al. 2005, 29):

- *Razumljivost* postavk pri uporabi računovodskih izkazov, kot tudi možnost ugotovitve pomena kontov in vknjižb za sprejemanje ustreznih odločitev,
- *Ustreznost*; postavke naj bi vsebovale želene, potrebne in koristne lastnosti, skladno s pravili,
- *Zanesljivost*; postavke ne smejo vsebovati pomembnih napak in pristranskih stališč. Predstavljati morajo tisto, kar trdijo, da predstavljajo, ali za kar se upravičeno domneva, da predstavljajo. Vsi podatki morajo biti popolni in zanesljivi. Poslovne dogodke moramo obravnavati v skladu z njihovo vsebino in v denarni merski enoti izraženo resničnostjo, in ne zgolj glede na njihovo pravno obliko,
- *Primerljivost*; zaradi metodične enotnosti lahko primerjamo postavke v računovodskih izkazih istega podjetja za različna leta ali postavke različnih podjetij, kar nam omogoča lažje oblikovanje sodb (Holmes et al. 2005, 29).

Druge kakovostne značilnosti so še *pomembnost, objektivnost, previdnost, pravočasnost in druge sestavine*.

V kolikor poslovni sistem kakovostno, inovativno in na sploh ustrezno sestavi in javnosti predloži svoje letno poročilo, lahko od slednjega pričakuje veliko koristi. Vse interesne skupine in drugi zainteresirani so tako podrobno obveščeni o pomembnih dogodkih, spremembah in smernicah poslovanja določenega podjetja. Na podlagi podatkov, zajetih v poročilu, lahko vodstvo sprejema nadaljne odločitve, analitiki oblikujejo vrednost delnic podjetja, javnost je seznanjena s prihodnjimi načrti in strategijami, informira se potencialne delničarje oziroma lastnike, primerjajo se rezultati in doseženi cilji s preteklimi leti ali z drugimi podjetji in veliko drugega. Prav tako letno poročilo omogoča vodstvu, da pregleda politiko poslovanja in predvidene strategije ter tako ugotovi, kako je z uresničevanjem zastavljenih ciljev, višino stroškov ter skupnih

pričakovanj. Je dobra podlaga za oblikovanje naslednjih ciljev in strategij poslovanja, odpravljanje napak in zniževanje višine stroškov.

3.2 Bilanca stanja

Bilanca stanja je zbirka podatkov ali tudi računovodsko poročilo o sredstvih in njihovih virih, ki nam kaže na določen dan obračunskega obdobja premoženjsko sliko družbe. Sestavljena je dvostransko tako, da ima dve med seboj uravnoteženi strani, v katerih mora biti resnično in pošteno izkazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov za določeno poslovno leto. Sestavimo jo po bolj ali manj nadrobno opredeljenih zakonskih in strokovnih pravilih. Kaže nam obseg in kakovost lastnih in tujih virov sredstev ter stalnih in krožečih sredstev.

Na aktivni strani bilance stanja so sredstva v skladu s SRS 24, razvrščena po hitrosti obračanja med dolgoročna in kratkoročna, znotraj te razvrstitve pa po obliki med kapital in dolgove, po zapadlosti pa med dolgoročne in kratkoročne obveznosti. V bilanci stanja so izkazana sredstva in njihovi viri inventurno usklajeni, vendar tako, da je vrednost sredstev enaka neodpisani ali knjigovodski vrednosti sredstev. Neodpisana vrednost je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti s tem, da sta obe vrednosti lahko prevrednoteni zaradi slabitve ali okrepitve.

Analiziranje bilance stanja mora omogočati resnično in pošteno presojo obsega, sestave, dinamike in sorazmernosti med sredstvi ter njihovimi viri na dan bilanciranja oziroma sestave tega izkaza. Taka informacija nudi oceno poslovne politike, saj se iz stanja sredstev in njihovih virov kažejo rezultati poslovne politike tekočega in preteklih let (Zadravec 2003, 28-29).

Poslovni sistem že ob svoji ustanovitvi sestavi začetno bilanco stanja, v kateri prikaže razpoložljiva sredstva in obveznosti do virov sredstev. Začetno bilanco stanja je tako mogoče sestaviti že pred začetkom poslovanja poslovnega sistema, razlog za to pa je v dejstvu, da bilanca stanja prikazuje statično opredeljeni gospodarski kategoriji.

Bilance stanja lahko razvrstimo po različnih sodilih, in sicer ločimo naslednje vrste bilanc stanja glede na:

- čas, v katerem jih sestavljamo in so predračunske ali obračunske,
- uporabnike informacij, ki so notranje ali zunanje,
- namen, so lahko redne ali izredne,
- obliko, ki so lahko vzporedne, zaporedne ali stopenjske bilance stanja (Milost 2002, 94-95).

Izkaz stanja po SRS 24 je sestavljen v dvostranski (bilančni) obliki, kar prikazuje slika 3.2.

Slika 3.2 Shema bilance stanja – obrazec

SREDSTVA	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV
A. Dolgoročna sredstva Neopredmetena dolgoročna sredstva Opredmetena osnovna sredstva Dolgoročne finančne naložbe Popravek kapitala B. Kratkoročna sredstva Zaloge Dolgoročne terjatve iz poslovanja Kratkoročne terjatve iz poslovanja Kratkoročne finančne naložbe Denarna sredstva Aktivne časovne razmejitve	A. Kapital Vpoklicani kapital Kapitalske rezerve Rezerve iz dobička Presežek iz prevrednotenja Preneseni čisti poslovni izid Čisti poslovni izid poslovnega leta B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve C. Dolgoročne obveznosti Č. Kratkoročne obveznosti D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Vir: Mayr 2000, 15 ter lastna obdelava

3.2.1 Sredstva

Vsako podjetje ima premoženje, sredstva, brez katerih ni moč poslovati. Oblik sredstev je veliko, med njimi so osnovna sredstva, pravice, terjatve, zaloge, denar in druge. Poglavitna knjigovodska značilnost sredstev je, da izkazujejo stanje, nato pa ugotovljena stanja premoženja prikazujemo na aktivni strani bilance stanja (Mayr 2000, 13). Sredstva, ki jih ima poslovni sistem, stalno spreminjajo svojo pojavno obliko, torej se preoblikujejo. Ena se spreminjajo počasneje, druga hitreje in jih zato razvrščamo med dolgoročna in kratkoročna sredstva. Nekatera sredstva se lahko zadržujejo v kaki pojavnih oblikah dalj časa ali pa celo stalno. Vendar je njihovo bistvo praviloma v preoblikovanju, in sicer s prenašanjem svoje vrednosti na ustvarjene učinke (Turk in Melavc 1994, 89).

Torej z dolgoročnimi sredstvi razumemo stvari in pravice, ki zaradi sodelovanja v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in ki se v svojo prvotno obliko vračajo praviloma v obdobju, daljšem od leta dni.

S kratkoročnimi sredstvi pa razumemo stvari, pravice in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabijo, prehajajo iz ene pojavnih oblik v drugo in se v prvotno obliko vračajo praviloma v obdobju, krajšem od leta dni (Turk in Melavc 2001, 95). Znotraj razdelitve po ročnosti pa posamezna sredstva razvrščamo v različne vsebinske celote glede na njihovo vlogo v poslovnem procesu. Tako med dolgoročnimi

sredstvi prikazujemo neopredmetena dolgoročna sredstva (npr.stroške ustanovitve podjetja), opredmetena osnovna sredstva (npr.zemljišča, stavbe, stroje, opremo itd), dolgoročne finančne naložbe (npr.delnice drugih podjetij) in odložene terjatve za davek. Med kratkoročnimi sredstvi pa prikažemo zaloge (zaloge materiala, proizvodov, trgovskega blaga, itd.), terjatve do kupcev, kratkoročne finančne naložbe (denar, ki smo ga posodili drugim podjetjem za največ leto dni), denar in aktivne časovne razmejitve (SRS 2006, 131-133).

3.2.1.1 Neopredmetena dolgoročna sredstva

Neopredmetena dolgoročna sredstva obravnava SRS 2, ki predpisuje dva pogoja za njihovo pripoznavo, in sicer verjetnost, da bodo pritekale v povezavi z njimi gospodarske koristi in možnost, da se njihova nabavna vrednost da zanesljivo izmeriti. Poleg teh dveh pogojev mora družba koncem leta presoditi ali so nastali pogoji za njeno oslabitev glede na pričakovane prihodnje koristi (Zadravec 2003, 38).

Neopredmetena dolgoročna sredstva so naložbe v pridobitev materialnih pravic ali dolgoročno vračunljivi stroški in izdatki, ki se pojavljajo v zvezi s poslovanjem podjetja. Neopredmetena sredstva so le tista (neopredmetena) dolgoročna sredstva, ki soustvarjajo poslovne zmogljivosti in niso le postavke dolgoročnih časovnih razmerij. Iz finančnega zornega kota so neopredmetena dolgoročna sredstva lahko označena tudi kot nematerialne naložbe (Mayr 2000, 21).

Vrste neopredmetenih dolgoročnih sredstev prikazuje naslednja slika, slika 3.3.

Slika 3.3 Vrste neopredmetenih dolgoročnih sredstev

Vir: Mayr 2000, 21

3.2.1.2 Opredmetena osnovna sredstva

Da bi lahko sredstva obravnavali kot opredmetena osnovna sredstva, morajo izpolnjevati pogoje, ki so opredeljeni v SRS 1. Opredmetena osnovna sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznajo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi in, če je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti (Zadravec 2003, 42).

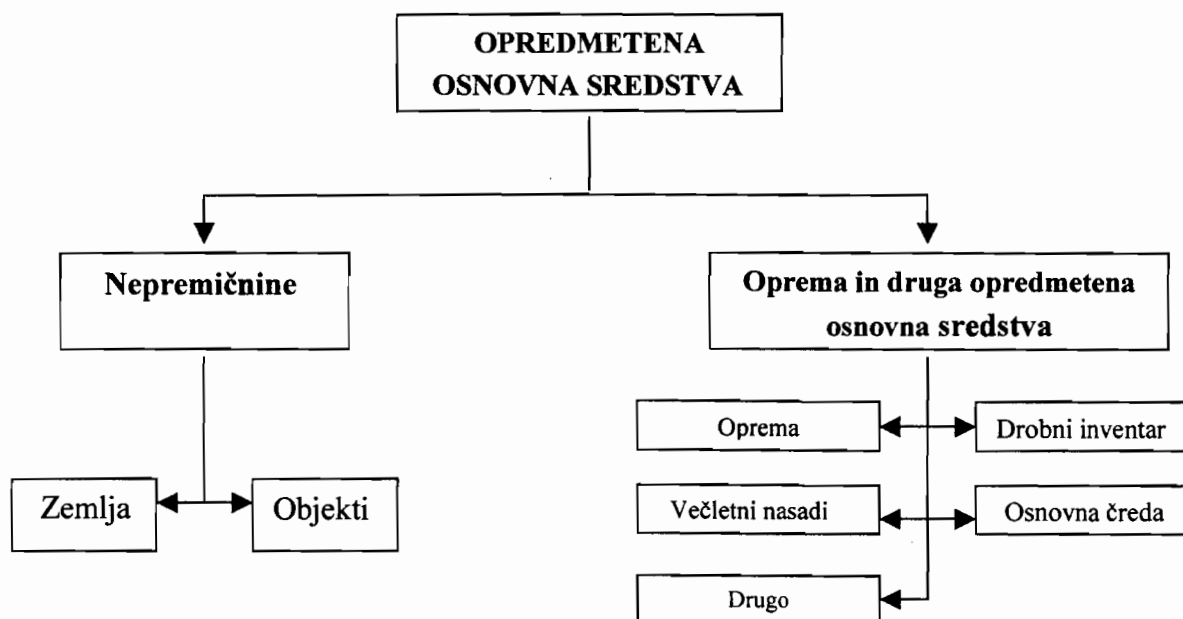
Tako so opredmetena osnovna sredstva stvari:

- ki jih podjetje poseduje, da z njimi lahko opravlja svojo dejavnost ali pa vzdržuje in popravlja druge takšne stvari;
- ki jih podjetje pridobi ali izdelava z namenom, da jih potem uporablja;
- ki niso namenjene za prodajo v okviru rednega delovanja;
- ki jih ima podjetje v lasti ali finančnem najemu.

Opredmetena osnovna sredstva so lahko v lasti podjetja ali pa ima podjetje pravico do njih iz finančnega najema. V poslovnem procesu imajo ključno vlogo, saj se z udeležbo dela z delovnimi sredstvi in predmeti dela, pretvarjajo v učinke. V poslovnem procesu se obrabljajo, stroškovno pa jih nadomeščamo prek amortizacije. Zelo pomembno je, da ima podjetje le osnovna sredstva, nujna za ustvarjanje učinka. V poslovnem procesu morajo biti čim bolj izkoriščena, saj se tako zmanjšuje delež stroškov opredmetenih osnovnih sredstev v enoti učinka (Mayr 2000, 25-26).

Naslednja slika, slika 3.4., prikazuje vrste opredmetenih osnovnih sredstev.

Slika 3.4 Vrste opredmetenih osnovnih sredstev

Vir: Mayr 2000, 25

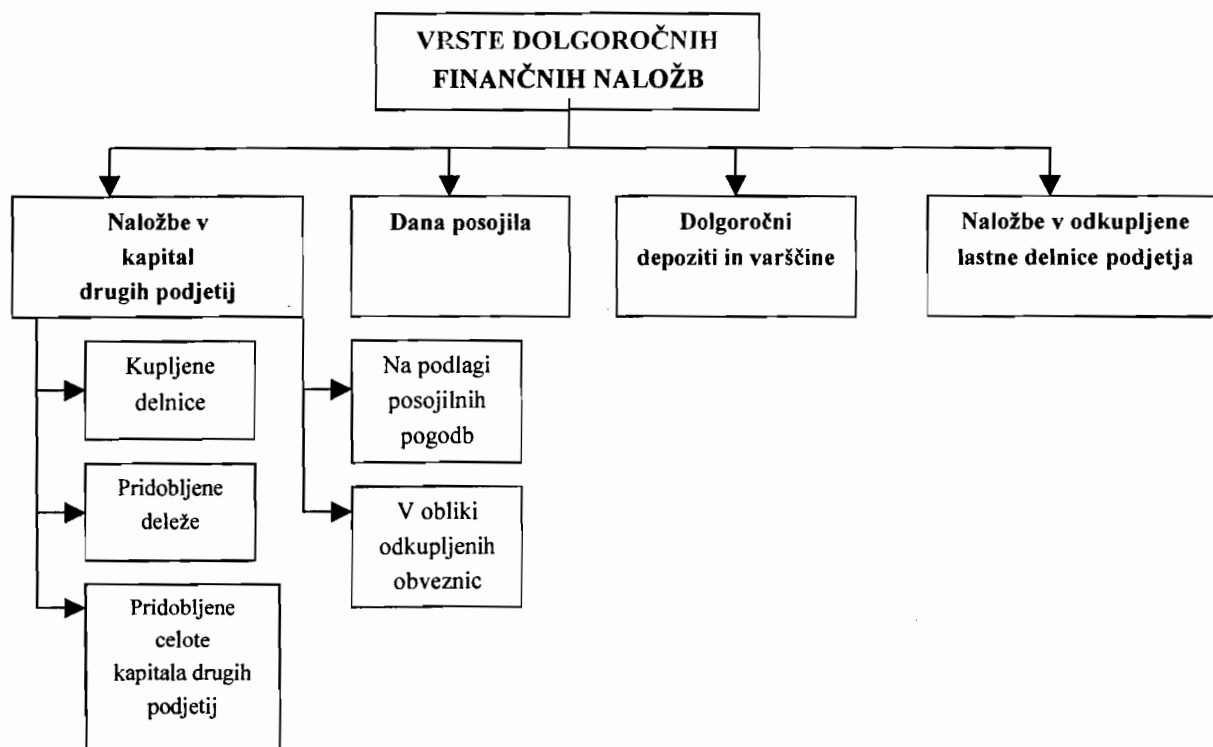
3.2.1.3 Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so finančne naložbe, ki jih ima podjetje naložbenik v posesti v obdobju, daljšem od leta dni, in s katerimi naj bi dolgoročno dosegalo donos in ne trgovalo (SRS 2006, 28). Dolgoročne finančne naložbe so vedno sestavina stalnih sredstev podjetja vlagatelja in so podlaga dolgoročnih terjatev do podjetja, v katero so vložena, pa naj gre za dolžnikove obveznosti na podlagi kapitala ali dolga. Prihodki iz dolgoročnih finančnih naložb so prihodki od financiranja, ugotovljeni v obliki donosov po pogodbi, ne glede na to, ali nastaja donos kot delež iz poslovnega izida podjetja, v katero so sredstva vložena, ali pa je neodvisen od njega (Mayr 2000, 30).

Dolgoročne finančne naložbe so sestavljene iz kupljenih delnic in deležev v kapitalu drugih podjetij ter iz drugih kapitalskih vlog (dolgoročne lastniške naložbe) ali iz danih dolgoročnih posojil (dolgoročne upniške naložbe). SRS 3 jih opredeljuje kot sestavni del dolgoročnih finančnih instrumentov podjetja in so sredstva, ki jih ima podjetje naložbenik, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, dolgoročno povečevalo svoje finančne prihodke; ti se razlikujejo od poslovnih prihodkov, ki izhajajo iz prodaje proizvodov in opravljanja storitev v okviru njegovega rednega poslovanja (Koželj 2005 138).

Delitev dolgoročnih finančnih naložb prikazuje slika 3.5.

Slika 3.5 Delitev dolgoročnih finančnih naložb

Vir: Mayr 2000, 31

3.2.1.4 Zaloge

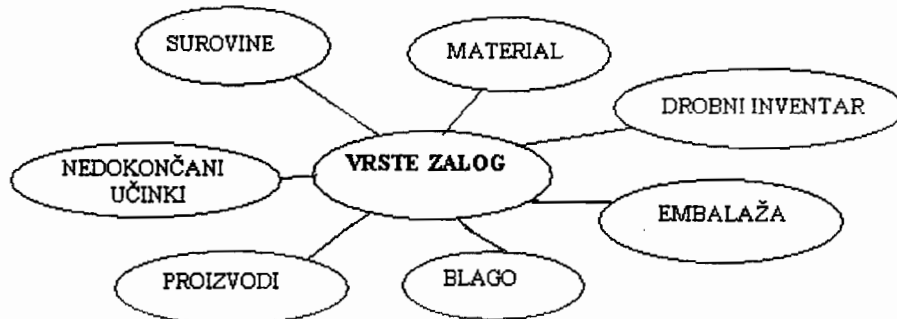
Zaloge so opredmetena sredstva:

- namenjena prodaji v okviru rednega poslovanja,
- ki so v postopku proizvodnje, katerega učinki bodo namenjeni takšni prodaji,
- ki naj bi bila porabljena pri proizvodnji proizvodov ali opravljanju storitev, namenjenih prodaji.

Stvari v zalogah se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznajo, če je verjetno, da bodo z njimi pritekale povezane gospodarske koristi, in če je mogoče njihovo nabavno vrednost oziroma stroškovno vrednost zanesljivo izmeriti. To določilo standarda bi razlagali tako, da z nabavo nastalo izplačilo za nekoristno sredstvo praviloma ne bi smeli preoblikovati v nabavljeno stvar, ampak le takrat, če ima unovčljivo ali odplačno vrednost (Zadravec 2003, 64-65). Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi, pa tudi na poti od dobavitelja do kupca, ter količine nedokončane proizvodnje, polproizvodov in dokončanih proizvodov. K materialu štejemo tudi drobni inventar, uporaben največ leto dni.

Najpogostejše oblike zalog prikazuje slika 3.6.

Slika 3.6 Oblike zalog

Vir: Mayr 2000, 37

3.2.1.5 Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve. Kot poslovne terjatve se ne štejejo kratkoročne in dolgoročne finančne naložbe, temveč le tiste, povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz njih. Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvin poslovnega procesa, do zaposlencev, do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida, do financerjev in do uporabnikov finančnih naložb (SRS 2006, 38). Terjatve se v knjigovodskih razvidih in

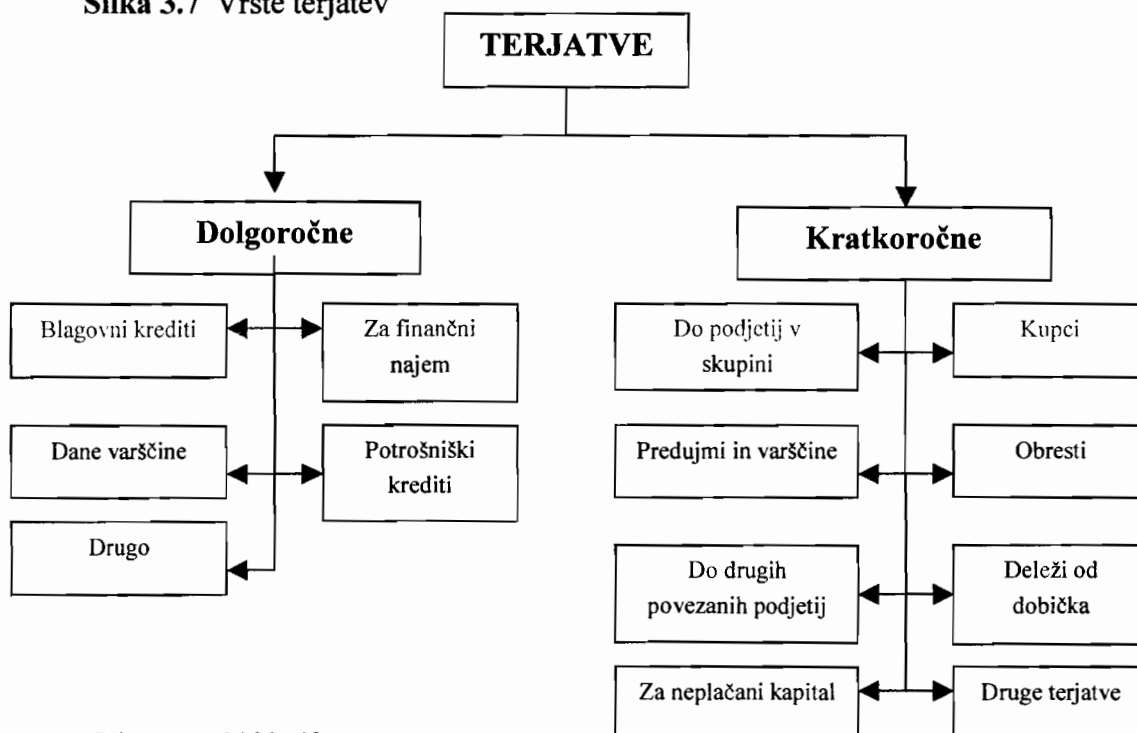
posledično v bilanci stanja pripoznajo kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi, in če je mogoče njihovo izvirno vrednost zanesljivo izmeriti. Začetno se izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo plačane. V bilanco stanja na koncu obračunskega obdobja vnašamo le saldirane zneske odprtih terjatev. Podjetje oziroma njegova finančna služba pa si mora prizadevati terjatve izterjati, in to ne glede na oblikovane popravke vrednosti teh terjatev (Koletnik in Koželj 2005, 152).

Terjatve so ena izmed oblik sredstev in so lahko različnega izvora, in sicer (Mayr 2000, 43):

- terjatve iz poslovanja, ki so vezane na dejavnost podjetja (prodaja),
- terjatve iz financiranja, ki so vezane na oblikovanje prihodkov iz financiranja,
- druge oblike terjatev, ki so pretvorbe ene oblike sredstev v drugo.

Vrste terjatev prikazuje slika 3.7.

Slika 3.7 Vrste terjatev

Vir: Mayr 2000, 43

3.2.1.6 Kratkoročne finančne naložbe

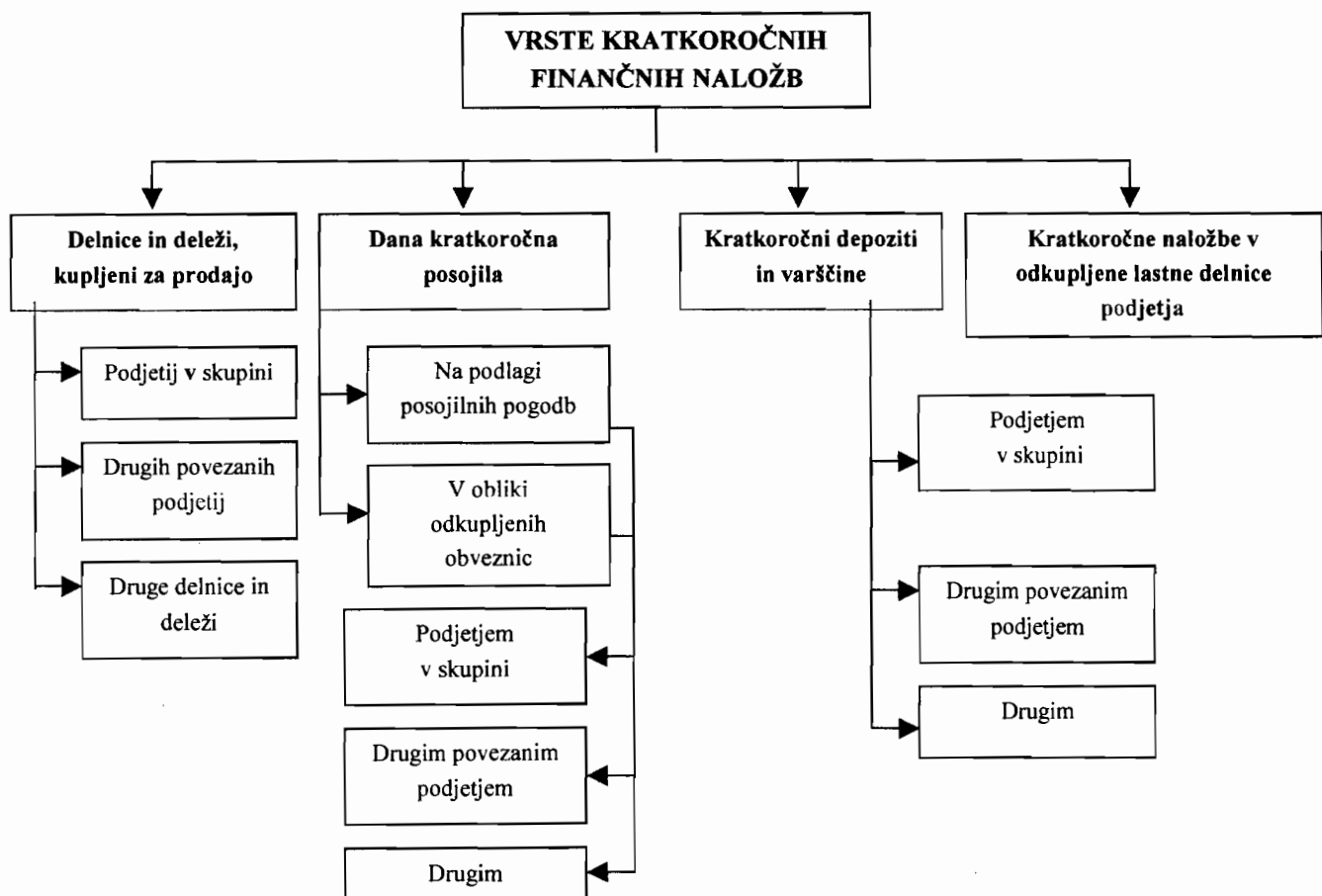
Kratkoročne finančne naložbe so naložbe sredstev podjetja v druga podjetja z vnaprej določenim pogodbenim rokom vračila, ki ne sme biti daljši od 12 mesecev, namenjene pa so doseganju prihodkov od financiranja oziroma ohranjanju in večanju vloženih sredstev, pa tudi doseganju drugih namenov, ne nujno povezanih z doseganjem dobička.

Kratkoročne finančne naložbe so vedno sestavina kratkoročnih sredstev podjetja vlagatelja, niso pa sestavina njegovih obratnih sredstev. Pojmujejo jih lahko kot kratkoročne terjatve iz financiranja z vnaprej določeno obveznostjo glede roka vračila in načina poravnave. Prihodki iz kratkoročnih finančnih naložb so prihodki od financiranja, ugotovljeni v obliki donosov po pogodbi, ne glede na to, ali donos nastaja v odvisnosti od poslovnega izida podjetja, v katero so sredstva vložena, ali pa je neodvisen od njega.

Vloga kratkoročnih finančnih naložb v poslovnem procesu je podobna vlogi dolgoročnih finančnih naložb. To je oblika začasnega vlaganja z namenom ohranjanja vrednosti, njenega oplajanja ali kakšnih drugih namenov. Kratkoročne finančne naložbe podjetje v začetku izkazuje po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali druga sredstva (Mayr 2000, 50-51).

Delitev kratkoročnih finančnih naložb prikazuje slika 3.8.

Slika 3.8 Vrste kratkoročnih finančnih naložb

Vir: Mayr 2000, 51

3.2.1.7 Denarna sredstva

Denarna sredstva predstavljata gotovina in knjižni denar v bankah, ki je v danem trenutku na voljo za plačevanje; lahko jih opredelimo tudi kot obliko sredstev, ki jih ima neka pravna ali fizična oseba v kakem trenutku, in so nasprotje stvari in pravic.

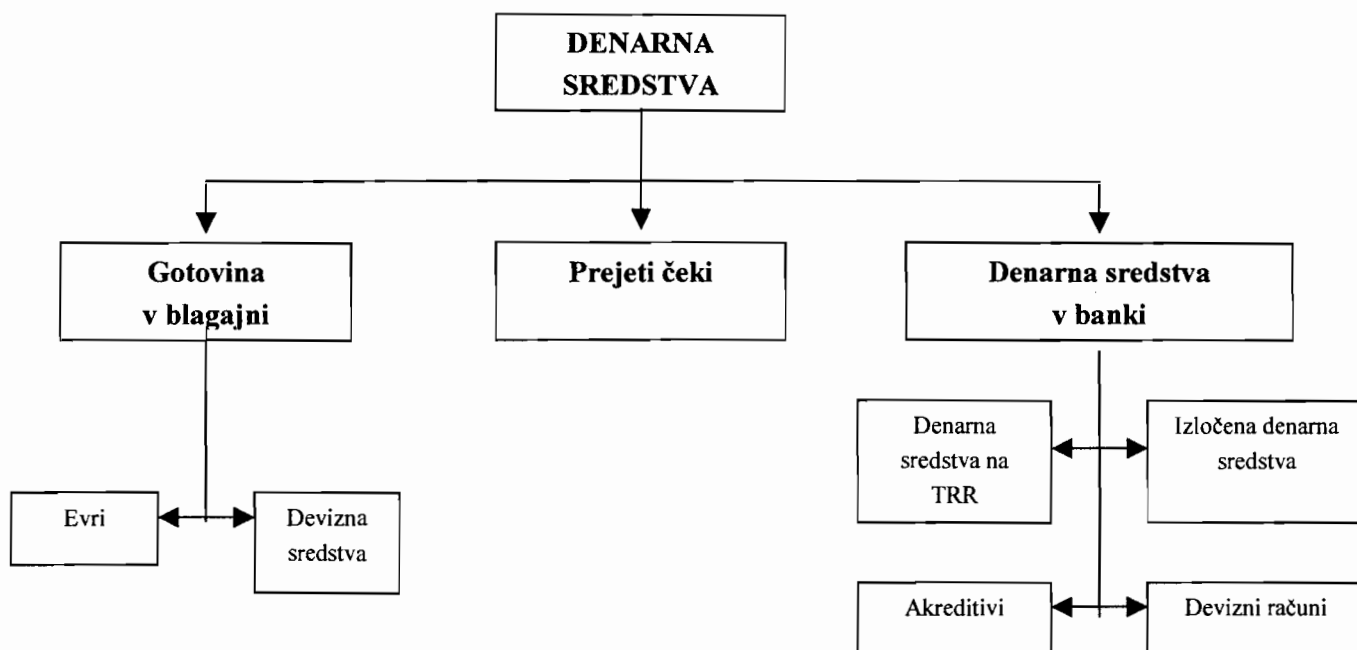
Po SRS 7 je denar zakonsko plačilno sredstvo, ki je posrednik pri menjavi poslovnih učinkov v razmerah blagovnega gospodarstva, trga in delitve dela.

Denar so gotovina, knjižni denar in denar na poti. *Gotovina* je denar v blagajni podjetja, in sicer v obliki bankovcev, novcev in tudi prejetih čekov oziroma takoj udenarljivih vrednostnih papirjev. *Knjižni denar* predstavlja denar na računih pri banki ali drugi finančni ustanovi, ki se lahko uporablja za plačevanje. *Denar na poti* pa je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezní račun pri banki ali drugi finančni ustanovi in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje pri njej. Knjižni denar kot dobroimetje na računih pri bankah in drugih finančnih inštitucijah se razčlenjuje na takoj razpoložljiva denarna sredstva in na denarna sredstva, vezana na odpoklic.

V računovodskih razvidih izkazuje podjetje denarna sredstva na podlagi ustreznih knjigovodskih listin. Če je denarni znesek izražen v tuji valuti, ga je treba preračunati v domačo valuto po menjalnem tečaju na dan prejema (Koletnik in Koželj 2005, 155).

Vrste denarnih sredstev prikazuje spodnja slika 3.9.

Slika 3.9 Vrste denarnih sredstev

Vir: Mayr 2000, 54 ter lastna obdelava

3.2.1.8 Kratkoročne časovne razmejitve

Kratkoročne časovne razmejitve so terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena; terjatve in obveznosti se nanašajo na znane ali še ne znane pravne oziroma fizične osebe, do katerih bodo tedaj nastale prave terjatve in dolgovi, s sredstvi pa so mišljeni proizvodi ali storitve, ki jih bodo bremenile. Časovne omejitve, ki se bodo uporabljale v letu dni, se opredelijo kot kratkoročne, časovne razmejitve, ki se bodo uporabljale v obdobju, daljšem od leta dni, pa se opredelijo kot dolgoročne.

Kratkoročne časovne razmejitve so lahko usredstvene (aktivne) kratkoročne časovne razmejitve ali udolgovljene (pasivne) kratkoročne časovne razmejitve. Prve je mogoče obravnavati kot terjatve v širšem pomenu, saj se razlikujejo tako od denarnih sredstev kakor od stvari, druge pa kot dolgove v širšem pomenu, saj se v vsakem primeru razlikujejo od kapitala kot obveznosti do lastnikov.

Usredstvene (aktivne) kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke ter kratkoročno nezaračunane prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

Udolgovljene (pasivne) kratkoročne časovne razmejitve pa zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke in kratkoročno odložene prihodke, ki se tudi izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste (SRS 2006, 72).

Kratkoročne časovne razmejitve delimo na aktivne in pasivne, kar prikazuje spodnja slika 3.10.

Slika 3.10 Vrste kratkoročnih časovnih razmejitev

Vir: Mayr 2000, 58

3.2.2 Obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev oblikujejo pasivno stran bilance stanja, iz katere izhajajo oblika financiranja sredstev v aktivih. So razmerja poslovnega sistema do drugih pravnih in fizičnih oseb kakor tudi do lastnikov poslovnega sistema. S poslovanjem namreč nastajajo razmerja poslovnega sistema do vlagateljev kapitala, do tistih, ki so dali posojilo, do dobaviteljev materiala in storitev, do zaposlenih za neizplačane plače in do tistih, ki so udeleženi pri delitvi dobička. To pomeni, da če nam sredstva v aktivih bilance stanja dajejo odgovor na vprašanje "kaj", nam viri sredstev v pasivi bilance stanja dajejo odgovor na vprašanje "od kod" (Zadravec 2003, 81).

Po vsebini vire delimo na lastniške in tuje ali dolžniške. Lastniške vire so zagotovili lastniki in so vedno dolgoročni (oblike kapitala: osnovni, vplačani presežek kapitala, rezerve itd.). Tuje ali dolžniške vire pa smo pridobili zunaj podjetja od bank ali dobaviteljev in so lahko kratkoročni ali dolgoročni.

Vire podobno kot sredstva prikazujemo glede na njihovo ročnost in vsebino. Tako ločimo dolgoročne in kratkoročne vire sredstev. Dolgoročni viri imajo rok zapadlosti daljši od enega leta, kratkoročne pa moramo vrniti najpozneje v letu dni.

Med *dolgoročnimi viri financiranja* izkazujemo kapital (pripada lastnikom, ki so ga zagotovili kot svoj začetni vložek in kot povečanja oziroma zmanjšanja v času), dolgoročne rezervacije in dolgoročne obveznosti (različna posojila).

Med *kratkoročnimi viri financiranja* pa izkazujemo obveznosti do dobaviteljev in finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu dni. Med take se uvrščajo kratkoročne obveznosti iz financiranja in poslovanja ter pasivne časovne razmejitve (Mayr 2000, 14).

3.2.2.1 Kapital

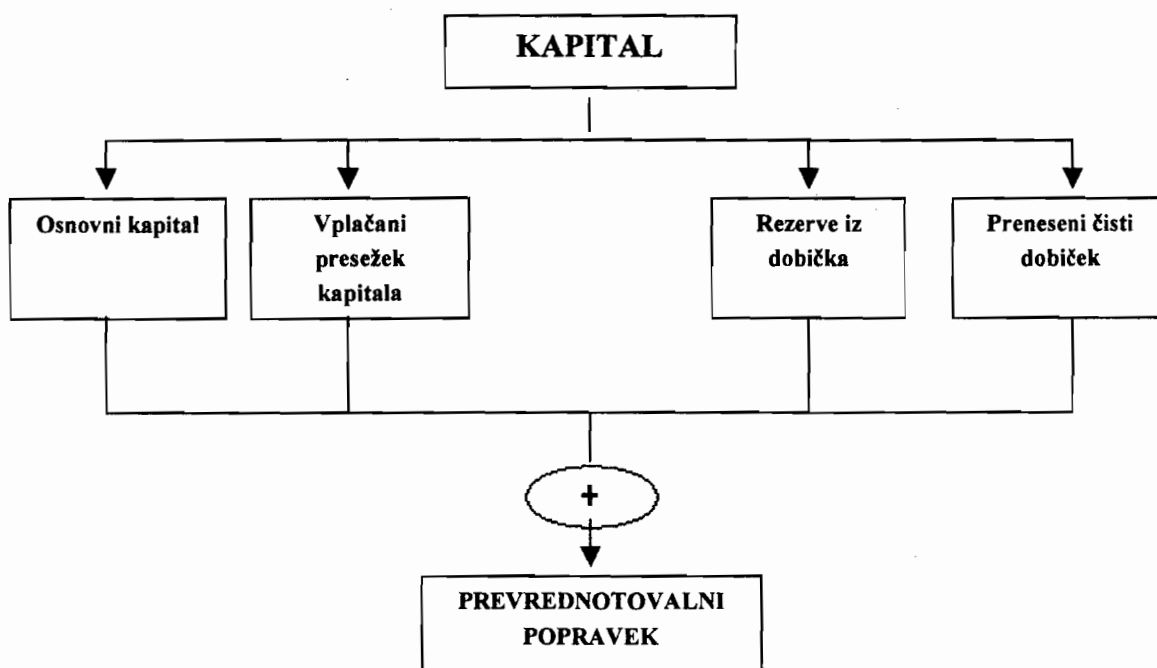
Kapital je najpomembnejša gospodarska kategorija podjetja in bilance stanja, saj kaže lastniškost podjetja. Je podjetniška obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo pa ga izguba pri poslovanju in izplačila kapitala (Koletnik in Koželj 2005, 159).

Kapital izraža lastniško financiranje podjetja in je z vidika podjetja njegova obveznost do lastnikov. To je tudi tista obveznost podjetja do virov sredstev, ki je ni moč obravnavati kot dolg. V delniških družbah mu pravijo delničarski kapital in obsega več kot le delniški kapital oziroma kapital, sestavljen iz vpisanih delnic po njihovih nominalnih vrednostih. Obsega tudi presežek kapitala vplačanega kapitala nad nominalno vrednostjo delnic in različne vrste rezerv.

Kapital sestavljajo denarna ali druga sredstva, ki jih lastniki vložijo v podjetje. Po tem pojmovanju ustvari podjetje čisti dobiček le takrat, ko je denarno izraženi znesek čistega premoženja ob koncu obračunskega obdobja večji kot na začetku obračunskega obdobja, po odštetju vseh izplačil kapitala lastnikom oziroma novih vplačil v kapital v obračunskem obdobju. Ohranjanje kapitala lahko merimo bodisi v nominalnih denarnih enotah bodisi v enotah nespremenjene kupne moči denarja (Mayr 2000, 64).

Slika 3.11 prikazuje pojavne oblike kapitala.

Slika 3.11 Pojavne oblike kapitala

Vir: SRS 2006, 133

3.2.2.2 Dolgoročne rezervacije

Dolgoročne rezervacije so dolgoročne pasivne časovne razmejitve in se oblikujejo za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je zanesljivo ocenjena. Obveznost se nanaša na pravne ali fizične osebe, do katerih bo tedaj nastal dolg (Zadravec 2003, 90).

Pri vzpostavljanju dolgoročnih rezervacij domnevajo, da bodo dosledno upoštevali načeli previdnosti in doslednosti, in sicer glede verjetnosti tako prihodnje izgube kot tudi prihodnjega dobička. Prav tako morajo pri ocenjevanju stopnje negotovosti upoštevati izkušnje iz podobnih okoliščin in mnenja strokovnjakov. Podjetje, ki da osnovna sredstva v finančni najem, lahko uporablja dolgoročne pasivne časovne

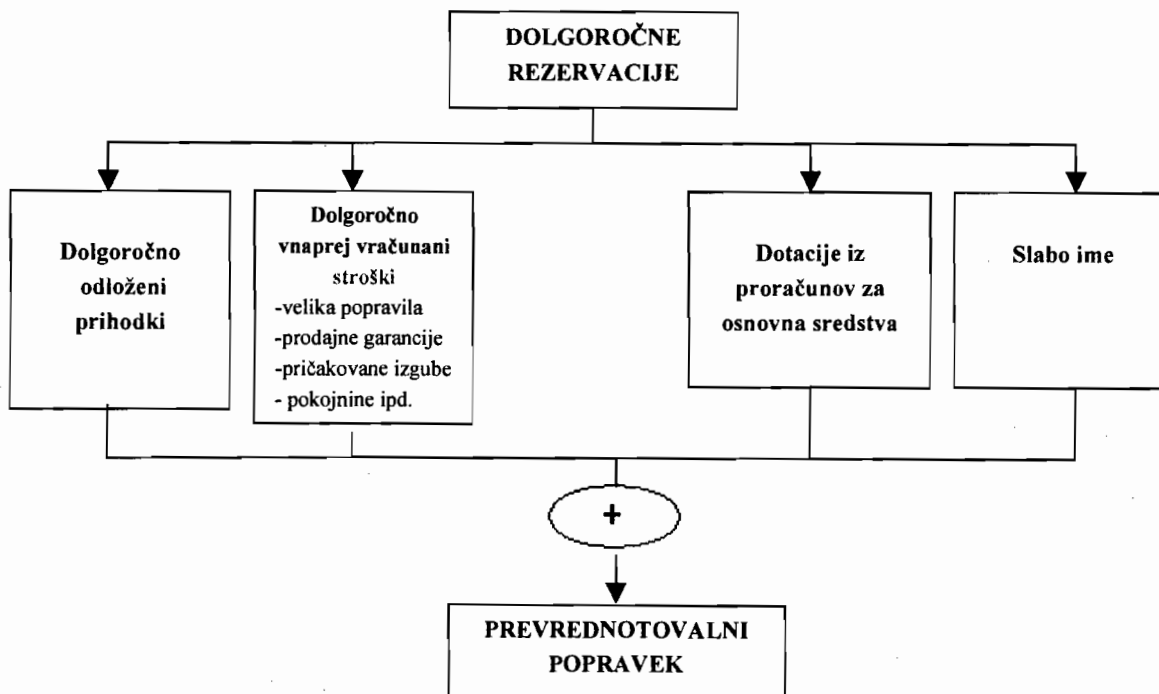
razmejitev za enakomerno ugotavljanje prihodkov iz najema po posameznih letih. Dolgoročne rezervacije so rezervacije za stroške oziroma odhodke, ki jih v podjetju pričakujejo v prihodnosti. Če pričakovanega namena ne uresničijo, neporabljene rezervacije všttevajo v rezultat poslovanja.

Dolgoročne rezervacije se oblikujejo na podlagi:

- *dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov*, ki so že razporejeni po določenih poslovnih učinkih kot stroškovnih nosilcih, čeprav bodo v resnici nastali šele čez več kot leto dni,
- *dolgoročno vnaprej vračunanih odhodkov*, ki že vplivajo na poslovni izid, čeprav bodo v resnici nastali šele čez več kot leto dni,
- *dolgoročno odloženih prihodkov*, ki jih ob njihovem nastanku še ne upoštevajo pri oblikovanju poslovnega izida, temveč to storijo šele čez več kot leto dni,
- *slabega imena*, ki se pojavi pri nakupu drugega podjetja, če je naložba vanj manjša od čistega premoženja, izkazanega pri njem. Med prihodke ga je treba vključiti pri obračunih poslovnega izida v petih letih (Mayr 2000, 71).

Zgoraj napisano prikazuje slednja slika 3.12.

Slika 3.12 Pojavne oblike dolgoročnih rezervacij

Vir: Mayr 2000, 72

3.2.2.3 Obveznosti

Obveznosti delimo na dolgoročne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v več kot letu dni in na kratkoročne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v največ letu dni. Obveznosti so sestavina virov sredstev, pri čemer so dolgoročne obveznosti pomemben vir kakovostnega financiranja, kratkoročni tuji viri pa služijo predvsem za financiranje kratkoročnih sredstev (Mayr 2000, 76).

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kot posebna vrsta dolgoročnih dolgov se obravnavajo obveznosti za odloženi davek. Dolgoročni dolgovi so lahko finančni ali poslovni.

Dolgoročni finančni dolgovi so dobljena dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani dolgoročni dolžniški vrednostni papirji. Podvrsta dobljenih dolgoročnih posojil so tudi dobljene vloge, katerih roki zapadlosti v plačilo so daljši od leta dni, pa tudi dolgovi do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Dolgoročni poslovni dolgovi pa so dolgoročni dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve. Podvrsta dolgoročnih poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev iz prejetih dolgoročnih varščin (SRS 2006, 56).

Kratkoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba najkasneje v letu dni vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kratkoročni dolgovi so lahko finančni ali poslovni.

Kratkoročni finančni dolgovi so dobljena kratkoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani kratkoročni vrednostni papirji razen čekov, ki se štejejo kot odbitna postavka pri denarnih sredstvih.

Kratkoročni poslovni dolgovi so kratkoročni dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, kratkoročne obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, kratkoročne obveznosti do držav iz naslova davkov, tudi obračunanega davka na dodano vrednost ter kratkoročne obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida. Posebna vrsta kratkoročnih poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme pa tudi za prejete kratkoročne varščine (SRS 2006, 56-67).

3.3 Izkaz poslovnega izida

3.3.1 Pojem izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja. Izkaz se sestavi za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega poročanja. Od njegove vrste in narave podjetja sta odvisna obseg in razčlenitev postavk v njem (SRS 2006, 142).

Ker je temeljni poslovni izid - dobiček ali izguba - razlika med vsemi prihodki in vsemi odhodki določenega časovnega razdobja, je možno z oblikovanjem računovodskih informacij o odhodkih in prihodkih ugotavljati temeljni poslovni izid neposredno kot razliko med njimi. Take računovodske informacije oblikujemo in izkazujemo v bilanci ali izkazu poslovnega izida. Prihodke določenega poslovnega sistema ugotavljamo v povezavi s sredstvi in obveznostmi zanje, saj nastajajo kot posledica povečevanja sredstev ali zmanjševanja obveznosti do virov sredstev. Podobno je z odhodki. Njihovo nastajanje je posledica zmanjševanja sredstev ali povečevanja obveznosti do virov sredstev.

Bilanca oziroma izkaz poslovnega izida je namenjen najvišjim organom odločanja v poslovnem sistemu. Potrebujemo pa ga tudi zunanji uporabniki podatkov in širši državni informacijski sistem, ki morda nadaljujejo z urejevanjem in obdelovanjem podatkov, ki jih tak izkaz vsebuje. Služi pa kot informacijska podlaga za potrebna spoznanja o uresničevanju gospodarskega smotra določenega poslovnega sistema tistim zunanjim uporabnikom informacij, ki imajo pravico in potrebo po takih spoznanjih o določenem poslovnem sistemu in na njih gradijo svoje poslovne odločitve (Melavc in Milost 2003, 146-156).

Izkaz poslovnega izida prikazuje rezultat poslovanja v nekem obdobju. Pogosto želimo ugotoviti vsebino poslovnega izida, zato zbiramo vsebinske prihodke in odhodke v različne skupine in kot razliko med njimi izračunavamo različne vrste poslovnega izida. Najpomembnejše so dobiček, čisti dobiček in izguba.

Druge pomembnejše vrste poslovnega izida pa so še prispevek za kritje, celotni kosmati dobiček, dobiček iz rednega delovanja, kosmati donos iz poslovanja in druge (Mayr 2000, 90).

3.3.2 Sestavine izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida po različici I. ima pri vseh podjetjih ne glede na njihovo velikost sledečo osnovno razčlenitev v skladu z zahtevami zakona o gospodarskih družbah (SRS 2006, 143):

1. Čisti prihodki od prodaje
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje
3. Usredstveni lastni proizvod in lastne storitve
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
5. Stroški blaga, materiala in storitev
6. Stroški dela
7. Odpisi vrednosti
8. Drugi poslovni odhodki
9. Finančni prihodki iz deležev
10. Finančni prihodki iz danih posojil
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti
15. Drugi prihodki
16. Drugi odhodki
17. Davek iz dobička
18. Odloženi davki
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Celotni poslovni izid se izračuna iz postavk

$$1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13 - 14 + 15 - 16 - 17 \pm 18$$

Poslovni izid je razlika med prihodki in odhodki v določenem opazovanem obdobju in je lahko pozitiven, v tem primeru govorimo o *dobičku*, ali negativen, v tem primeru pa govorimo o *izgubi* (Zadravec 2003, 103).

3.4 Izkaz finančnega izida

3.4.1 Pojem izkaza finančnega izida

Izkaz finančnega izida oziroma izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja (SRS 2006, 150).

Izkaz finančnega izida daje uporabnikom informacije, kako podjetje denarna sredstva in njihove ustreznike (to so vsa tista sredstva, ki so zlahka in hitro oziroma v bližnji prihodnosti unovčljiva v vnaprej znan znesek denarnih sredstev) pridobiva, kako jih porablja ter kakšno je njihovo stanje na začetku in na koncu obdobja.

Te spremembe stanja sredstev kot tudi obveznosti do virov sredstev nastajajo zaradi različnih finančnih aktivnosti, kot so *dezinvestiranje* (spreminjanje nedenarnih sredstev v denarne) in *novo financiranje* (povečanje sredstev v obdobju s povečanjem kapitala ali dolgov) ter na drugi strani *investiranje* (obratno dejanje dezinvestiranja in oblikuje odtok) in *definanciranje*, ki je zmanjšanje sredstev v obdobju z zmanjšanjem obveznosti do virov sredstev (Zadravec 2003, 135).

3.4.2 Sestavine izkaza finančnega izida

Izkaz finančnega izida se, če so na voljo ustrezni podatki o prejemkih in izdatkih, sestavi po *neposredni metodi*. Če pa je treba iz podatkov v dveh zaporednih bilancah stanja, v izkazu poslovnega izida in dodatnih podatkov za vmesno obdobje izračunati podatke o pritokih in odtokih, pa se sestavi po *posredni metodi*.

SRS daje prednost neposredni metodi sestavljanja izkaza denarnih tokov, podjetje pa izbere tisto, ki bolj ustreza njegovim možnostim zagotavljanja podatkov (SRS 2006, 150).

Po različici I. so potrebne v izkazu finančnega izida oziroma denarnih tokov najmanj naslednje postavke (SRS 2006, 151):

A. Denarni tokovi pri poslovanju

- a) Prejemki pri poslovanju
- b) Izdatki pri poslovanju
- c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju

B. Denarni tokovi pri naložbenju

- a) Prejemki pri naložbenju
- b) Izdatki pri naložbenju
- c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju

C. Denarni tokovi pri financiranju

- a) Prejemki pri financiranju
- b) Izdatki pri financiranju
- c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju

Č. Končno stanje denarnih sredstev

x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)

+

y) Začetno stanje denarnih sredstev

3.5 Izkaz gibanja kapitala

3.5.1 Pojem izkaza gibanja kapitala

SRS obravnavajo kot temeljno računovodsko poročilo tudi izkaz gibanja kapitala, ki zagotavlja informacije o stanjih in spremembah kapitala in njegovih sestavin za določeno razdobje. Njegova vsebina je lahko taka, da izkazuje le razdelitev čistega dobička oziroma poravnavo čiste izgube ali pa vse sestavine kapitala, izkazane v bilanci stanja. Take informacije potrebujejo lastniki in pa upniki poslovnega sistema (Melavc in Milost 2003, 165).

Izkaz gibanja kapitala je tisti izkaz, ki ga morajo vključiti v svoje letno poročilo vse večje, srednje in male družbe, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi. Je temeljni izkaz, ki prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu, kakor tudi uporabo čistega dobička in pokrivanje izgube (Zadravec 2003, 145)

3.5.2 Sestavine izkaza gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala lahko ima obliko ločenih razpredelnic za vsako sestavino kapitala ali pa ima obliko sestavljene razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala, katera po SRS 27.4 izgleda takole (SRS 2006, 157-158):

- I. Vpoklicani kapital**
 1. Osnovni kapital
 2. Nevpoklicani kapital

- II. Kapitalske rezerve**

- III. Rezerve iz dobička**
 1. Zakonske rezerve
 2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže
 3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži
 4. Statutarne rezerve
 5. Druge rezerve

IV. Presežek iz prevrednotenja

V. Preneseni čisti poslovni izid

1. Preneseni čisti dobiček
2. Prenesena čista izguba

VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta

1. Čisti dobiček poslovnega leta
2. Čista izguba poslovnega leta

4 PREDSTAVITEV DRUŽBE KRKA, D.D.

4.1 Zgodovina

Družba Krka je uveljavljeno mednarodno generično farmacevtsko podjetje, s sedežem v Novem Mestu in s kakovostnimi, učinkovitimi in varnimi izdelki pokriva večino terapevtskih področij ter uspešno tekmuje s konkurenti v panogi.

V prvih 50-ih letih njihovega razvoja so v Krki prehodili pot od majhnega farmacevtskega laboratorija, ustanovljenega 23. aprila 1954 v Novem Mestu, do mednarodnega podjetja z najsodobnejšimi tovarnami in raziskovalnimi laboratoriji.

V teh letih je Krka zrasla v globalno družbo, ki zaposluje več kot 5.800 ljudi, prodaja na več kot 70 svetovnih trgih in proizvaja v lastnih tovarnah v Sloveniji, na Poljskem, v Rusiji in na Hrvaškem. Z lastnim razvojem, mednarodnimi povezavami, fleksibilnostjo in učinkovitostjo, utrjujejo položaj enega vodilnih farmacevtskih podjetij na tržišču srednje in vzhodne Evrope ter se še razširjajo na tržišča Evropske unije.

4.2 Dejavnost

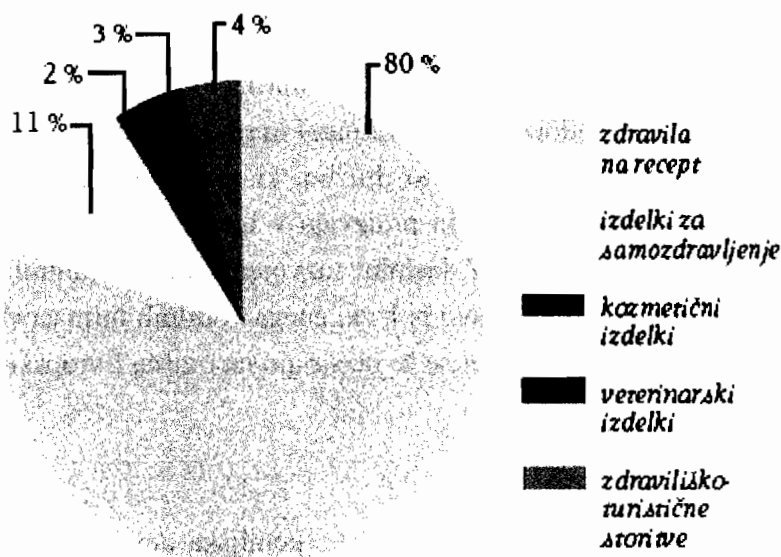
Temelj njihovega poslovanja je farmacevtsko-kemijska dejavnost. Usmerili so se predvsem v razvoj lastnih visokokakovostnih generičnih zdravil z dodano vrednostjo, ki jih tržijo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Osrednja skupina izdelkov so izdelki za humano uporabo, kamor uvrščajo zdravila na recept, izdelke za samozdravljenje in kozmetične izdelke. Izdelujejo in tržijo tudi veterinarske izdelke. Paleta izdelkov nenehno dopolnjujejo z novimi izdelki, z razvijanjem novih zdravil pa vstopajo na nova terapevtska področja.

Z izpopolnjenimi metodami, najsodobnejšimi tehnološkimi postopki in inovativnimi rešitvami izdelujejo zdravila iz že znanih učinkovin. V svoja generična zdravila večinoma vgrajujejo učinkovine, pridobljene z lastnimi postopki biosinteze in kemijske sinteze, kar jim omogoča preudarne naložbe v znanje, sodobno opremo ter v razvojno-raziskovalne in proizvodne zmogljivosti. Svojo ponudbo pa v skupini Krka dopolnjujejo še z zdraviliškoturističnimi storitvami hčerinskega podjetja Terme Krka.

Krkina najpomembnejša dejavnost je proizvodnja in trženje zdravil na recept, ki predstavljajo največji delež v prodaji. Sledijo jim izdelki za samozdravljenje, med katerimi so zdravila brez recepta in prehranska dopolnila ter kozmetični izdelki. Ponudbo kozmetičnih izdelkov so v letih 2004 in 2005 prestrukturirali ter opustili dekorativno kozmetiko in večino parfumske kozmetike. V letu 2006 je že vidna prva rast prodaje, ki temelji na novi usmeritvi.

Slika 4.1 prikazuje deleže posameznih skupin izdelkov in storitev skupine Krka v letu 2006.

Slika 4.1 Deleži posameznih skupin izdelkov in storitev Krke v letu 2006

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d. 2006

Poznavanje regulatornih zahtev na posameznih tržiščih tako zahodne kot srednje in vzhodne Evrope ter velika fleksibilnost pri vodenju registracijskih postopkov, jim omogoča uspešno prilagajanje zakonodajnim spremembam in s tem hiter vstop izdelkov na izbrana tržišča. Kot inovativno generično podjetje posebno pozornost namenjajo industrijski lastniki, zato svoje izume in inovacije ščitijo s patenti.

Svoje izdelke prodajajo v več kot 70 državah sveta, njihova tradicionalna tržišča pa segajo od Vladivostoka do Dublina. Uvrščajo se med največje slovenske izvoznike, saj le petino svoje proizvodnje prodajo na domačem trgu. Svojo mednarodno prisotnost utrjujejo s podjetji in predstavništvi v tujini in jo razširjajo z lastnimi proizvodno-distribucijskimi centri na Poljskem, v Ruski federaciji in na Hrvaškem.

Krka kot generični proizvajalec izdeluje zdravila, ki so po kakovosti, učinkovitosti in varnosti enakovredna izdelkom najbolj znanih svetovnih farmacevtskih podjetij. Zavedajo se, da je kakovost njihovih izdelkov temelj Krkine konkurenčnosti, produktivnosti in posledično poslovne uspešnosti. Stopnja kakovosti, s katero danes živijo v Krki, je prerasla okvire standardov in predpisov in je stalna spremljevalka njihovega dela.

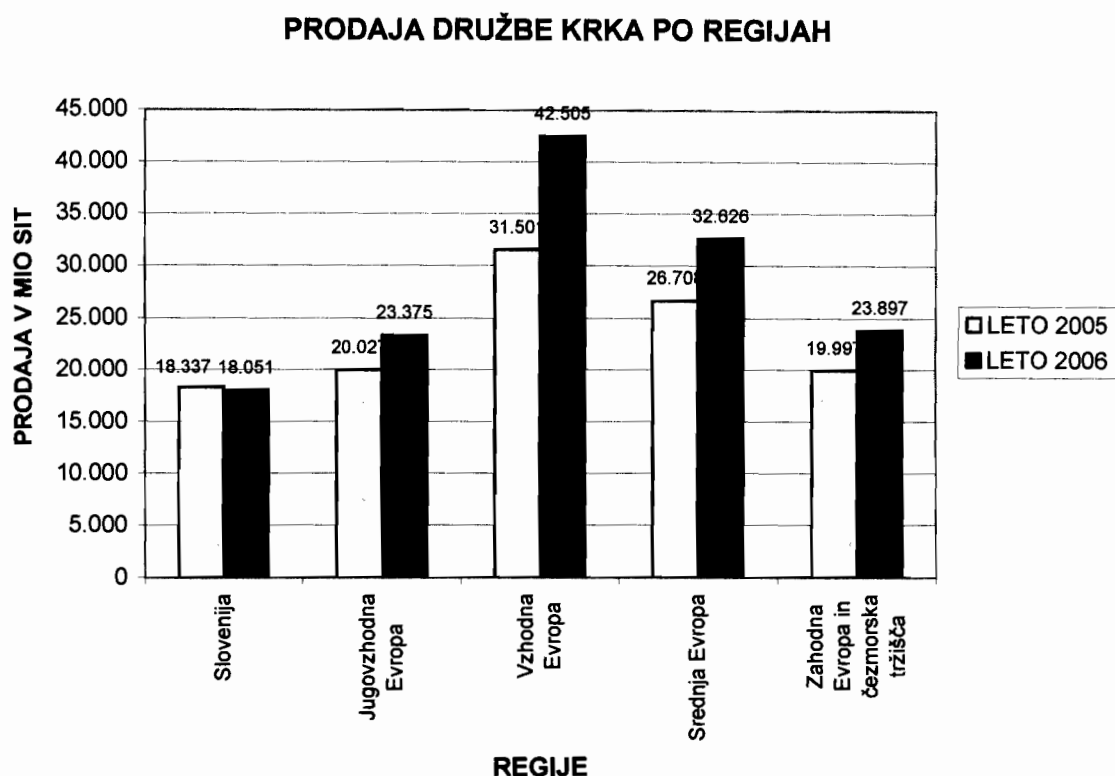
Njihova osnovna dejavnost je omogočati ljudem zdravo in kakovostno življenje in prav zato v okviru sponzorske in donatorske politike podpirajo zdravstvene,

humanitarne in športne projekte, pa tudi tiste s področja izobraževanja, znanosti in kulture.

Celovito varovanje okolja je že ves čas ena izmed njihovih prednostnih nalog. Ravnanje z okoljem je nepogrešljivi del razvojne politike podjetja, zato si v skladu z njihovo okoljsko politiko nenehno prizadevajo za stalno zmanjševanje emisij v okolje.

Spodnja slika, slika 4.2., nam prikazuje prodajo družbe Krka po regijah, za leto 2005 in 2006.

Slika 4.2 Prodaja družbe Krka po regijah

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d. 2006

4.3 Poslanstvo, vizija, vrednote in cilji

Poslanstvo

Živeti zdravo življenje.

Njihova osnovna naloga je omogočiti ljudem zdravo in kakovostno življenje, ki jo uresničujejo z bogato paleto njihovih izdelkov in storitev – z zdravili na recept, z izdelki za samozdravljenje, s kozmetičnimi in veterinarskimi izdelki ter zdraviliškimi storitvami, z vlaganjem v ljudi in okolje, s sponzorstvom in donatorstvom.

Vizija

Utrjujejo položaj enega vodilnih farmacevtskih generičnih podjetij na evropskem trgu.

To dosegajo samostojno s krepitvijo dolgoročnih poslovnih povezav in partnerskih odnosov na področju razvoja, oskrbe z izdelki in trženja. Pot in cilj sta znana: z lastnim razvojem in močnimi mednarodnimi povezavami želijo ostati v vrhu evropskih generičnih podjetij. Tako bodo uresničevali svojo vizijo uglednega in prodornega podjetja, ki kar najhitreje razvija ponudbo kakovostnih in dostopnih farmacevtskih izdelkov in omogoča ozdravitev in ohranjanje zdravja ljudi na vseh koncih sveta.

Vrednote

Hitrost in fleksibilnost

Znanje, sposobnost, inovativnost, delavnost in iznajdljivost, ki jih premorejo, jim omogočajo, da so hitri. Njihov cilj je biti prvi. Ne samo pri prodaji, temveč tudi pri odkrivanju novih potreb na trgih. To dosegajo z učinkovitim krajšanjem razvojnega procesa, hitrim pridobivanjem registracijske dokumentacije, usklajeno proizvodnjo in distribucijo. S hitro odzivnostjo in sposobnostjo prilagajanja obvladujejo ovire, ki jim jih postavljajo različne tržne in zakonodajne zahteve. Znajo se spoprijeti z vsakršnimi izzivi – ne glede na velikost in prizorišče projekta. S fleksibilnimi rešitvami znajo upravičiti pričakovanja partnerjev.

Partnerstvo in zaupanje

V Krki gradijo dobre medsebojne odnose. Ti so temelj za spoštljiv odnos do njihovih partnerjev: kupcev, dobaviteljev, lastnikov in vseh, s katerimi živijo. Šele z dobrimi in odprtimi medčloveškimi odnosi je mogoče poslovno uspešnost združevati z njihovim temeljnim poslanstvom.

Kreativnost in učinkovitost

Edina prava pot k vrhunskim rezultatom je ustvarjanje takega vzdušja v podjetju, ki ljudi motivira k inovativnosti in ustvarjalnosti. Zato vzpodbujajo sodelavce, da spregovorijo o svojih idejah in jih, če so prave, tudi udejanjijo. Skupaj vedno znova iščejo nove poti za zadovoljstvo njihovih kupcev. Naloge, ki jim jih narekujejo njihova

delovna mesta, opravljajo po svojih najboljših močeh. Stremijo k temu, da tisto, kar počnejo, opravijo najbolje, kar se da učinkovito in v čim krajšem času.

Cilji

Ključne strateške usmeritve in cilji družbe Krka so:

- Ohraniti samostojnost in izkoriščati morebitne priložnosti v procesu konsolidacije farmacevtske industrije.
- Osredotočiti se na evropska in srednjeazijska tržišča in na farmacevtsko-kemijsko dejavnost; cilj je doseči vodilni položaj na izbranih ključnih tržiščih.
- Krepiti vse aktivnosti, ki omogočajo, da so regulatorno in tržno prvi.
- S pomočjo napredne vertikalne integracije razvijati in lansirati nove ključne izdelke na ključnih terapevtskih področjih ter hkrati vstopati na nova.
- Še naprej izboljševati stroškovno učinkovitost poslovanja.
- Združiti organsko rast in prevzeme ter postati eno izmed vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v Evropi.
- Ostati med vodilnimi farmacevtskimi podjetji na trgih srednje, vzhodnje in jugovzhodne Evrope ter utrditi pozicijo na zahodnoevropskih trgih.
- Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti, motivacije ter podjetniške in ciljne naravnosti.
- Dosegati dvoštevlično letno rast prodaje, to je več kot 10-odstotno povprečno letno rast prodaje.
- Ob tem pa biti ekonomsko, socialno in ekološko odgovorni do okolja, v katerem delujejo.

4.4 Zaposleni

Zagotovilo uspešne prihodnosti vsakega podjetja so brez dvoma ljudje. Danes je uspeh podjetja odvisen predvsem od mobilizacije čim večjega dela znanja, zato v nadgrajevanje znanja v Krki veliko vlagajo.

Znanje, izkušnje in motivacija zaposlenih so za rast Krke vitalnega pomena. Zato skrbno načrtujejo zaposlovanje novih sodelavcev, potek pripravništva in uvajanja v delo ter njihov osebni in strokovni razvoj. Hkrati pa si prizadevajo za ustvarjanje takega delovnega okolja, v katerem delovne zahteve in rezultate združujejo z zadovoljstvom in dobrimi medsebojnimi odnosi. Dobra tretjina zaposlenih ima univerzitetno, visoko strokovno ali višjo izobrazbo. Za študij ob delu se odloča veliko zaposlenih, ostali pa dopolnjujejo znanje na internih in zunanjih organiziranih izobraževanjih, ki potekajo izven Krke v Sloveniji in tujini.

Ustvarjajo delovno okolje, ki spodbuja strokovni in osebnostni razvoj zaposlenih. Uspešno nastopanje na tržiščih, razvoj in trženje novih izdelkov ter vlaganje v sodobne proizvodne zmogljivosti zahtevajo visoko usposobljene kadre. Njihovo znanje in veščine razvijajo in dopolnjujejo z usposabljanjem in izobraževanjem doma in v tujini. Spodbujanje mladih k raziskovalnemu delu s tradicionalnimi Krkinimi nagradami, štipendiranje in zanimivo delo v dinamičnem multikulturnem okolju so povabilo novim talentom, da se jim pridružijo pri uresničevanju njihovih ambicioznih ciljev.

Želja po znanju in napredku je skupna vsem zaposlenim v Krki. Izpolnjujejo jo s stalnim strokovnim usposabljanjem in izobraževanjem, pri čemer ne zanemarjajo timskega dela in toplih medosebnih odnosov, ki jih utrjujejo tudi v prostem času. Poleg osebnostnega in delovnega razvoja zaposlenih skrbno načrtujejo tudi pritek svežih moči - s štipendiranjem in z razpisi za nove kadre.

Njihova osnovna dejavnost je omogočati ljudem zdravo in kakovostno življenje. Prav zato v okviru sponzorske in donatorske politike podpirajo zdravstvene, humanitarne in športne projekte, pa tudi tiste s področja izobraževanja, znanosti in kulture.

Ob koncu leta 2006 je bilo v družbi Krka zaposlenih 4.272 delavcev.

5 ANALIZA POSLOVANJA DRUŽBE KRKA, D.D., NA PODLAGI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

5.1 Letno poročilo družbe Krka, d.d.

Poslovanje družbe Krka v letu 2006 je potrdilo pravilnost strateških usmeritev. V letu 2006 so s hitrim prilagajanjem spremembam na različnih tržiščih in odzivanjem na potrebe svojih odjemalcev, dosegli zelo dobre rezultate. Vedno večja konkurenca, pritiski na zniževanje cen in poostrene zdravstvene zakonodaje po eni strani ovirajo še uspešnejše poslovanje, po drugi strani pa so stalen izziv in spodbuda za pridobivanje novega znanja in za večjo ustvarjalnost vseh zaposlenih.

Družba Krka je v letu 2006 poslovala uspešno, saj je prodala za 140,5 milijarde (v nadaljevanju mrd) SIT izdelkov in storitev ter dosegla 21-odstotno rast. Ustvarila je 140,6 mrd SIT kosmatega donosa iz poslovanja, vsi stroški in odhodki pa so znašali 105,3 mrd SIT. Leto 2006 je družba zaključila zelo uspešno, saj je ustvarila 27,1 mrd SIT čistega dobička. Donosnost kapitala je bila 20%. Konec leta 2006 je družba razpolagala s 204,7 mrd SIT sredstev, ki jih je pokrivala tako z lastnimi kot s tujimi viri.

Krkine mednarodne in globalne usmerjenosti ne potrjuje le dejstvo, da 84% izdelkov prodajo v več kot 70-ih državah sveta, da imajo na najpomembnejših tržiščih lastne proizvodne zmogljivosti, da ustanavljajo podjetja v tujini, ampak tudi podatek, da imajo zunaj Slovenije zaposlenih več kot tretjino sodelavcev, ki so visoko izobraženi in motivirani strokovnjaki.

5.2 Računovodski izkazi družbe Krka, d.d.

5.2.1 Bilanca stanja družbe Krka, d.d.

Spodnja tabela 5.1. prikazuje bilanco stanja družbe Krka, d.d. za leti 2006 in 2005.

Tabela 5.1 Bilanca stanja družbe Krka, d.d.

<i>v tisoč SIT</i>	31.12. 2006	31.12. 2005
SREDSTVA	204.721.163	182.250.565
A. Dolgoročna sredstva	134.446.079	116.899.956
I. Neopredmetena sredstva	5.367.992	4.897.744
Druga dolgoročna sredstva	42.555	8.828
II. Opredmetena osnovna sredstva	90.450.247	78.103.851
III. Dolgoročne finančne naložbe	38.585.285	33.889.533
B. Kratkoročna sredstva	70.275.084	65.350.609
I. Zaloge	23.839.435	26.883.175
II. Kratkoročne finančne naložbe	7.618.122	3.933.668
III. Kratkoročne poslovne terjatve	37.739.554	33.774.998
IV. Denarna sredstva	1.077.973	758.768
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	204.721.163	182.250.565
A. Kapital	136.575.133	114.451.593
I. Vpoklicani kapital	136.575.133	114.451.593
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	27.991.402	22.692.910
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	10.057.375	9.752.747
Druge rezervacije	17.934.027	12.940.163
C. Dolgoročne obveznosti	8.038.815	10.365.044
I. Dolgoročne finančne obveznosti	6.983.844	10.011.560
II. Prejete dotacije	107.506	87.605
III. Odložene obveznosti za davek	947.465	265.879
Č. Kratkoročne obveznosti	32.115.813	34.741.018
I. Kratkoročna posojila	11.288.168	8.495.030
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	13.492.783	12.713.863
III. Obveznosti za davek iz dobička	1.604.999	6.598.933
IV. Ostale kratkoročne obveznosti	5.729.863	6.933.192
Skupaj obveznosti	68.146.030	67.798.972
Skupaj kapital in obveznosti	204.721.163	182.250.565

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d. 2006

Sredstva družbe Krka so na zadnji dan leta 2006 znašala 204,7 mrd SIT in so se od začetka leta povečala za 12%. V strukturi sredstev se razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi sredstvi v primerjavi z začetkom leta ni bistveno spremenilo.

Med dolgoročnimi sredstvi v skupni višini 134,4 mrd SIT predstavljajo s 90,4 mrd SIT najpomembnejšo postavko zemljišča, zgradbe in oprema, ki so se zaradi novih naložb povečala za 15,8% oziroma za 12,3 mrd SIT in dosegla 44-odstotni delež vseh sredstev.

Kratkoročna sredstva v višini 70,3 mrd SIT so se povečala za 7,5% in predstavljajo 34-odstotni delež sredstev.

Kot je razvidno iz bilance stanja, je vrednost kapitala družbe konec leta 2006 znašala 136,6 mrd SIT in je bila za 18 odstotkov višja kot leto prej.

V okviru dolgoročnih obveznosti družbe so se dolgoročne rezervacije povečale za 5,3 mrd SIT, predvsem zaradi novo oblikovanih rezervacij za tožbe v zvezi z zdravljenjem bolezni srca in žilja. Dolgoročna posojila so bila manjša za 30%, kar je bila posledica tekočih odplačil posojil.

V primerjavi z začetkom leta so se med kratkoročnimi obveznostmi družbe najbolj zmanjšale obveznosti za davek iz dobička, in sicer za 76%. To je bila predvsem posledica izrazito visokih obveznosti za davek iz dobička ob koncu leta 2005, ki so bile povezane z odpravo in novim oblikovanjem rezervacij v letu 2005. Kratkoročna posojila so se povečala za 33% oziroma za 2,8 mrd SIT, kar je bila posledica najetih posojil. Poslovne obveznosti so bile večje za 6%.

5.2.2 Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d.

Spodnja tabela 5.2. prikazuje izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d. za leti 2006 in 2005.

Tabela 5.2 Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d.

<i>v tisoč SIT</i>	31.12.2006	31.12.2005
A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	140.453.546	116.570.332
I. Prihodki od prodaje	140.453.546	116.570.332
C.SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG	-377.061	4.806.618
E.DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	479.384	11.880.171
F.KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	140.555.869	133.257.121
G.POSLOVNI ODHODKI	105.337.087	104.456.180
I. Stroški blaga, materiala in storitev	57.544.764	52.173.899
II.Stroški dela	30.347.888	28.097.832
III.Odpisi vrednosti	14.575.910	21.440.613
IV.Drugi poslovni odhodki	2.868.525	2.743.836
H.DOBIČEK IZ POSLOVANJA	35.218.782	28.800.941
I. IZGUBA IZ POSLOVANJA	0	0
J.FINANČNI PRIHODKI	3.541.467	3.283.180
K.FINANČNI ODHODKI	3.473.256	3.734.629
M.CELOTEN DOBIČEK	35.286.993	28.349.492
O.CELOTNA IZGUBA	0	0
P. DAVEK IZ DOBIČKA	8.201.153	5.890.302
Davek	9.764.717	9.315.564
Odloženi davek	-1.563.564	-3.425.262
S. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	27.085.840	22.459.190
Čisti dobiček na delnico v SIT	8.014	6.645

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d. 2006

Družba Krka je v letu 2006 prodala za 140,5 mrd SIT izdelkov in dosegla 21-odstotno rast v primerjavi z letom 2005.

Poslovni odhodki družbe Krka v višini 105,7 mrd SIT so bili za 6% večji kot leto prej. Če izključimo dodatno oblikovane rezervacije za tožbe za obe primerjalni leti, ugotovimo, da je bilo povečanje poslovnih odhodkov 15-odstotno, kar je za 6 odstotnih točk manj od rasti prodaje.

Med poslovnimi odhodki družbe predstavljajo 51,1 mrd SIT proizvodjalni stroški prodanih izdelkov, 32,1 mrd SIT stroški prodajanja (od tega 5 mrd SIT za novo oblikovane rezervacije za tožbe), 12,4 mrd SIT stroški razvijanja in 10,1 mrd SIT stroški splošnih dejavnosti.

V primerjavi z letom 2005 so se proizvodjalni stroški prodanih izdelkov, ki predstavljajo z 48% najpomembnejšo stroškovno postavko, povečali za 13%, kar je za 8 odstotnih točk manj od povečanja prodaje družbe.

Stroški prodajanja (brez rezervacij) predstavljajo 20-odstotni delež v prodaji. Družba je oblikovala rezervacije za tožbe v višini 5,0 mrd SIT, v letu 2005 pa je oblikovala 12,5 mrd SIT takšnih rezervacij.

Intenzivna vlaganja v razvojno-raziskovalno dejavnost, predvsem v povečanje števila novih razvojnih projektov, zaposlenih in pogodbenih sodelovanj, so povzročila 30,7 oziroma 31-odstotno povečanje stroškov razvijanja. Njihov delež v prodaji je znašal 9%. Stroški razvijanja v celoti predstavljajo odhodek poslovnega leta, ker družba teh stroškov ne kapitalizira.

Delež stroškov splošnih dejavnosti pada in predstavlja 8-odstotni delež v prodaji.

Kot posledica sistematičnega obvladovanja valutnih in obrestnih tveganj se je v družbi v obdobju zadnjih let bistveno spremenil izid iz financiranja, tako da je njegov vpliv na čisti dobiček večinoma nevtralen, medtem ko ga je v preteklosti zmanjševal.

Dobiček iz poslovanja družbe v višini 35,2 mrd SIT je bil za 22% večji kot leta 2005. Dobiček pred davkom se je povečal za 24% in je dosegel 35,3 mrd SIT, davek od dobička pa se je povečal za 39% , kar je bila predvsem posledica ukinitve investicijskih olajšav, in je znašal 8,2 mrd SIT.

Čisti dobiček družbe Krka je znašal 27,1 mrd SIT in se je glede na leto 2005 povečal za 21% oziroma za 4,6 mrd SIT.

6 SKLEP

Z 21. stoletjem se je vloga podjetij v družbi močno spremenila in od podjetij se ne pričakuje samo, da poslujejo odgovorno, temveč tudi, da poslujejo javno. Vse večja tekmovalnost med podjetji, hitre spremembe v tehnologiji, spremembe v političnem, družbenem in gospodarskem okolju in nove vrste odnosov med podjetji namreč povečujejo tudi potrebe interesnih skupin po informacijah. Poslovanje zadeva vse več interesnih skupin, ki jim podjetja odgovarjajo tako z računovodskimi izkazi, ki dajejo informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja organizacije, kot tudi z neračunovodskimi informacijami, na področju ravnanja z okoljem in na področju družbene in etične odgovornosti. In na podlagi informacij, ki jih podjetja ponudijo tudi njim, ki niso neposredno notranji uporabniki informacij, se odločijo, ali bodo še naprej sodelovale s podjetjem ali ne. Od tega pa je odvisno preživetje podjetja.

Vendar pa je pomembno, da so računovodske informacije, ki jih zagotavljajo letna poročila, uporabnikom razumljive ter bistvene, zanesljive in primerljive. Uporabniki velikokrat naletijo na številne ovire, saj se večkrat znajdejo v situaciji, kjer težko razumejo vsebino podanega, ne znajo brati "med vrsticami" in jim tako ne uspe razumeti bistva in pomena, ki ga imajo razkritja in drugi podatki v letnem poročilu.

V diplomskem delu so podrobneje opisani in prikazani računovodski izkazi, ki so obvezna sestavina letnega poročila, na primeru družbe Krka, d.d., Novo Mesto, pa so ti tudi analizirani. Družba Krka je uveljavljeno mednarodno generično farmacevtsko podjetje, s sedežem v Novem Mestu in s kakovostnimi, učinkovitimi in varnimi izdelki pokriva večino terapevtskih področij ter uspešno tekmuje s konkurenti v panogi.

Analiza poslovanja družbe na podlagi dveh najpomembnejših računovodskih izkazov, to je na podlagi bilance stanja in izkaza poslovnega izida je pokazala, da je družba v letu 2006 prodala za 140,5 mrd SIT izdelkov in storitev in tako dosegla 21-odstotno rast. Sredstva družbe Krka so na zadnji dan leta 2006 znašala 204,7 mrd SIT in so se od začetka leta povečala za 12%. V strukturi sredstev se razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi sredstvi v primerjavi z začetkom leta ni bistveno spremenilo. Vrednost kapitala družbe je konec leta 2006 znašala 136,6 mrd SIT in je bila 18 odstotkov višja kot leto prej. Poslovni odhodki družbe Krka v višini 105,7 mrd SIT so bili za 6% večji kot leto prej. Med poslovnimi odhodki družbe predstavljajo 51,1 mrd SIT proizvodni stroški prodanih izdelkov, 32,1 mrd SIT stroški prodajanja (od tega 5 mrd SIT za novo oblikovane rezervacije za tožbe), 12,4 mrd SIT stroški razvijanja in 10,1 mrd SIT stroški splošnih dejavnosti. Dobiček iz poslovanja družbe v višini 35,2 mrd SIT je bil za 22% večji kot leta 2005. Dobiček pred davkom se je povečal za 24% in je dosegel 35,3 mrd SIT, davek od dobička pa se je povečal za 39%, kar je bila predvsem posledica ukinitve investicijskih olajšav, in je znašal 8,2 mrd SIT. Čisti

dobiček družbe Krka je znašal 27,1 mrd SIT in se ne glede na leto 2005 povečal za 21% oziroma za 4,6 mrd SIT.

Poslovanje družbe v letu 2006 je potrdilo pravilnost načrtanih strateških usmeritev, saj so s hitrim prilagajanjem spremembam na različnih tržiščih in odzivanjem na potrebe svojih odjemalcev, dosegli dobre rezultate. Vedno večja konkurenca, pritiski na zniževanje cen in poostrene zdravstvene zakonodaje po eni strani ovirajo še uspešnejše poslovanje, po drugi strani pa so stalen izziv in spodbuda za pridobivanje novega znanja in za večjo ustvarjalnost zaposlenih.

LITERATURA

- Čokelc, Stanko. 1995. *Bilanciranje*. Ljubljana: Zveza ljudskih univerz Slovenije.
- Holmes, Geoffrey, Alan Sugden, Paul Gee, Mateja Vrankar, Vesna Hribar, Manuela Šribar in Maruša Hauptman. 2005. *Interpretacija poslovnih poročil in računovodskih izkazov*. Ljubljana: GV Založba.
- Horvat, Tatjana. 2003. *Priprava razkritij v letnem poročilu gospodarske družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Kobeja, Boris. 2001. *Priročnik za pisce strokovnih besedil: znanstveni aparat*. Koper: Visoka šola za management.
- Koletnik, Franc. 2006. *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
- Koletnik, Franc in Stanko Koželj. 2005. *Redni in posebni računovodski izkazi*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Mayr, Branko. 2000. *Kako brati računovodske izkaze?* Ljubljana: Noviforum.
- Melavc, Dane, Majda Kokotec-Novak in Bojana Korošec. 1997. *Osnove računovodstva z bilanciranjem*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
- Melavc, Dane in Franko Milost. 2003. *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management.
- Melavc, Dane in Ivan Turk. 2001. *Računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.
- Milost, Franko. 2002. *Računovodstvo*. Portorož: Turistica, Visoka šola za turizem.
- Revizija za računovodstvo in finance. 2007. *IKS 1-2*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Turk, Ivan, Slavka Kavčič, Majda Kokotec-Novak, Stanko Koželj, Dane Melavc in Marjan Odar. 2001. *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

Zadravec, Rajko. 2003. *Zaključni račun po novem*. Ljubljana: Primath.

Žižmond, Egon. 1998. *Kako nastane pisno delo*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.

VIRI

Slovenski inštitut za revizijo. 2006. *Slovenski računovodski standardi*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS št. 42/06)

Letno poročilo družbe Krka, d.d. 2006

PRILOGE

- Priloga 1** Revizorjevo poročilo
- Priloga 2** Bilanca stanja družbe Krka, d.d., Novo Mesto, izkazana v Evrih
- Priloga 3** Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d., Novo Mesto, izkazan v Evrih

Priloga 1 Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Nadzornemu svetu družbe KRKA, d.d., Novo mesto

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze skupine KRKA, ki vključujejo skupinske bilanco stanja na dan 31. decembra 2006, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz finančnega izida za tedaj končano leto, ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Pregledali smo tudi poslovni poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Ta odgovornost vključuje vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbere in usmeritev v računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju tih tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poševnim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi doletel okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine KRKA na dan 31. decembra 2006 ter njenega poslovnega izida in finančnega izida za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejel FI.

Poslovni poročilo je skladno z revidiranim skupinskim računovodskim izkazom.

KPMG SLOVENIJA,

podružnica za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner

Andrej Korinšek, univ. dipl. ekon.

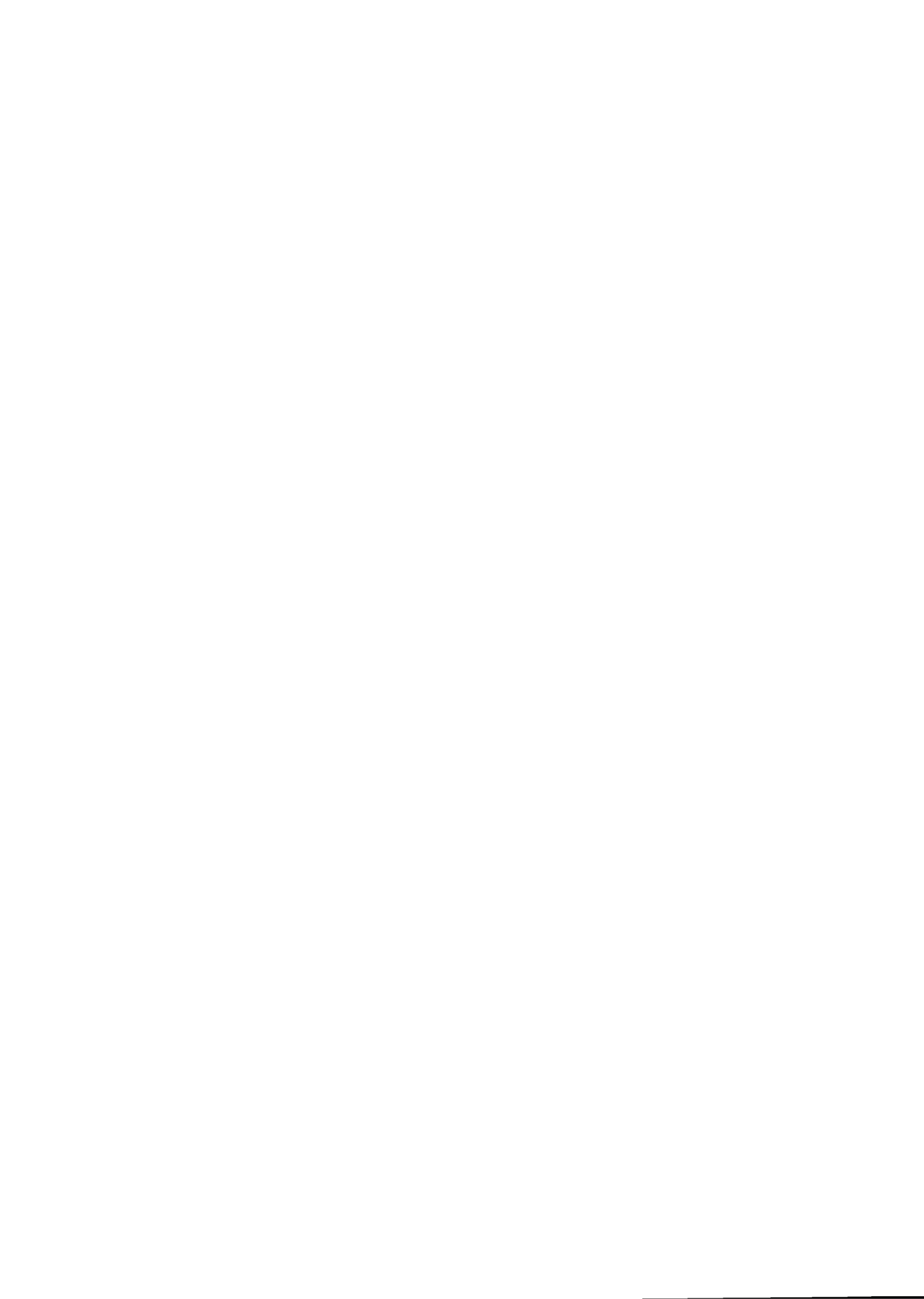
pooblaščen revizor

partner

Ljubljana, 15.3.2007

KPMG Slovenija, d.o.o.

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d.

Priloga 2 Bilanca stanja družbe Krka, d.d., Novo Mesto, izkazana v Evrih

BILANCA STANJA DRUŽBE KRKA

OPIS	31. 12. 2005	31. 12. 2005
Sredstva		
Zemljišča, zgradbe in oprema	177.442	126.009
Neopredmetena sredstva	22.400	20.443
Naložbe v odvisne družbe	121.511	115.043
Dana dolgoročno posojila	5.124	5.697
Druge finančne naložbe	6.529	5.115
Odložene terjatve za davke	27.648	15.581
Druge dolgoročna sredstva	178	17
Dolgoročna sredstva	561.034	487.946
Zaloge	99.480	112.212
Terjatve do kupcev in druge terjatve	157.484	140.978
Finančne naložbe	11.790	16.419
Denar in denarni ustrezniki	4.498	3.167
Kratkoročna sredstva	293.253	272.777
Skupaj sredstva	854.286	760.723
Kapital		
Osnovni kapital	59.142	59.148
Lastne delnice	-19.489	-19.494
Rezerve	147.660	145.611
Zadržani dohodi	179.114	290.115
Rezerva za pošteno vrednost	3.480	2.144
Kapital	569.918	477.526
Obveznosti		
Posojila	29.143	41.789
Rezervacije	116.806	94.721
Prejete dotacije	449	166
Odložene obveznosti za davke	1.954	1.110
Skupaj dolgoročne obveznosti	150.351	137.985
Poslovne obveznosti	56.104	51.068
Posojila	47.105	15.459
Obveznosti za davke iz dohodka	6.698	27.544
Ostale kratkoročne obveznosti	21.910	28.919
Skupaj kratkoročne obveznosti	114.017	145.011
Skupaj obveznosti	284.368	282.996
Skupaj kapital in obveznosti	854.286	760.723

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d.

Priloga 3 Izkaz poslovnega izida družbe Krka, d.d., Novo Mesto, izkazan v Evrih

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE KRKA		
	2006	2005
Prihodki od prodaje	586.102	486.570
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	213.248	188.063
Bruto dobiček	372.854	298.507
Stroški prodajanja	133.943	146.126
Stroški razvijanja	51.764	39.601
Stroški splošnih dejavnosti	42.182	41.952
Drugi poslovni prihodki	2.000	49.588
Dobiček iz poslovanja	146.965	120.217
Finančni prihodki	14.778	11.704
Finančni odhodki	14.494	15.589
Neto finančni prihodki/odhodki	285	-1.884
Dobiček pred davkom	147.250	118.332
Davek iz dobička	34.221	24.586
Čisti dobiček poslovnega leta	113.027	93.746
Čisti dobiček na delnico v EUR	33	28

Vir: Letno poročilo družbe Krka, d.d.

